

1/2022
INSANE

JYVÄSKYLÄN SUOMEN KIELEN OPISKELIJOIDEN AINEJÄRJESTÖLEHTI

IHMISET

- 10 Puheenjohtajalta
- 12 Noppien mystiset maailmat
- 14 Tutorit tervehtivät
- 16 Aktiivit esittäytyvät suhteellisen runosti
- 20 Fuksiesittelyt
- 23 Henkilöstö kemuttaa InSanen parikymppisiä – katso kuvat!

OPISKELIJAEELÄMÄ

- 13 Jo muinaiset osmalaiset valloittivat Jyväskylän
- 27 Terveisiä Siulalta

TEINIELÄMÄ

- 38 Teinielämää

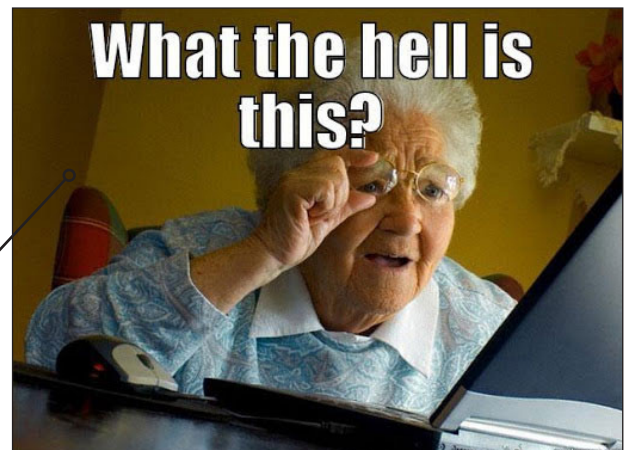
VAPAA-AIKA

- 30 YA-kirjallisuus – mitä se on?
- 34 Tonin musavinkit
- 36 Modernit Tinder-avaukset. Tinderin avausteorian perusteita

HUUHAA JA PUUHAA

- 28 Pupu pulassa! Suuri munajahti
- 33 Heta(a) vaputtaa
- 40 Samettinen Alamaailma
- 42 Oletko henkisesti lapsi, kolmekymppinen vai vanhus?
- 44 ”Hyviä” huonoja vitsejä ja sanontoja
- 47 Horoskooppi

Katso, oletko henkisesti lapsi niin kuin Teemu vai yhtä kypsä tähän kaikkeen niin kuin Heta. Tee testi sivuilla 42–43!

Kun kaikki lopulta natsaa?

InSane 21. vuosikerta

Julkaisija:

Jyväskylän yliopiston suomen kielen opiskelijoiden ainejärjestö Sane ry

Päätoimittajat:

Heta Aho

Teemu Rainamaa

Muut toimittajat:

Roosa Kantola

Elina Kivelä

Toni Kuosmanen

Elisa Kuvaja

Eveliina Lehtola

Hanna Leppävuori

Eevi Pulkkinen

Sini Riekki

Eeli Salo

Oskari Vesterinen

Kuvat:

Erika Kilpeläinen

Tuomo Niiranen

Aura Tuominen

Taitto:

Heta Aho

Toni Kuosmanen

Elisa Kuvaja

Saara Lehtinen

Eveliina Lehtola

Hanna Leppävuori

Eevi Pulkkinen

Teemu Rainamaa

Sini Riekki

Elina Smeds

Nea Vaahtera

Viime helmikuussa oli liian häikäisevä palaveri, jossa päätoimittajat yrittivät kilvan hillitä ajatusjuoksuaan. Innostavaa sekä energistä ilmapiiriä ei pystytty latistamaan, vaikka kesken kaiken alkoi leivättämään. Kyseinen fetissi paljastui vakavamman luokan addiktioksi, jota lääkkeillä tuskin saadaan koskaan taltutettua. Siitä huolimatta jo maaliskuussa lehden työstö oli saatu mainioon jamaan. Monen "kireän" sanainvaihdon jälkeen tietynlaiset toimitukselliset linjaukset oli vihdoinkin onnistuttu juurruttamaan Teemunkin kupoliin. Tämäkin teksti syntyi osin kädenväännön tuloksena, kun jatkuvat ajatusharhat haastoivat päätoimittajien yhtenäisen vision.

Otsikko ja edellinen paragraafi syntyivät niin sanotulla "väliensörkkimistaktiikalla", eli joka toisen sanan kirjoitti Heta ja joka toisen Teemu. Tuotos on sen mukainen eli ainakin omalaatuinen.

Kyseinen menetelmä kuvaa hyvin myös lehden teemaa, sillä tässä avuisissa ruoditaan nuoruutta ja vanhuutta. Samoin lehden tekemisessä on yhdistelty vanhoja ja uusia toimintatapoja. Useammalla kokilla on sitten syntynyt omanlaisensa sekametelisoppa, josta on vaikea pistää enää pahemmaksi (tai paremmaksi?). Tai voisihan sitä vielä ensi syksynä yrittää. Fiiliksen mukaan mennään.

Kaikesta huolimatta tässä sitä nyt ollaan:
lehti on valmis ja lehdentekijätkin ihan valmiita
– nimittäin vaputtamaan ja juhlimaan ja jeeeee!

Hyvää vappua!
Glada vappen!
Guten ersten Mai!
Honhonhon, bon appétit!

HETA JA TEEMU

www.facebook.com/sanejkl/

www.instagram.com/sanejkl/

Verkkosivut
<http://sanery.org>

ISSN

2343-5488 (verkkojulkaisu)

InSanen historia- katsaus – Osa I

Toimitus löi päitä yhteen ja sairaalareissun jälkeen saimme sitten jälkioireena idean koota vanhoista InSane-lehdistä ”parhaita paloja”, jotka haluaisimme arvokkaille lukijoillemme jakaa. Yleisön pyynnöistä huolimatta tässä siis meidän mielestämme niitä kaikkein kiehtovimpia kirjoituksia vuosilta 2002–2011. Loput vuodet käsitellään sitten syksyn lehdessä, mikäli Teemua vain hotsittaa.

InSanen ensimmäinen vuosikymmen piti sisällään osma-raportointeja, yhden tai kahden sivun mittaisia novelleja sekä jopa sangen ansiokkaita julkkishaastatteluja! Eikä edes mitään seiskajulkiksia, vaan Arto Nybergiä, Arvi Lindiä, Mikael Jungneria... Tätä perinnettä olisi hyvä uudelleen elvyttää: miten olisi Niinistön Saukki?

KIERROKSEN SUURIN PIZZA, HALKAISIJALTAAN 41,9 SENTTIÄ, TARJOILTIIIN MARIASSA. PALVELUN, SALAATIN JA YHTEISVAIKUTELMAN ARVIOINNISSA KÄYTETÄÄN TUTTUA ASTEIKKOA 1-5.

	KOKO	AIKA	VESI	PALVELU	SALAATTI	YHTEENSÄ
SALSA ORKIDEA	38,1	14:36,78	40 snt / 0,5 l	4	3	3
MARIA	41,9	14:05,18	ilmaista	3	5	4
PIZZA-HURTTI	34,9	8:55,67	50 snt / 0,4 l	2	2	2
DAMASKUS	38,7	8:12,76	ilmaista	2	5	4
ALI BABA	31,9	5:17,29	80 snt / 1 l	4	3	3
ROOMA	37,4	10:20,06	ilmaista	5	3	4

2/2005

Tutkimusryhmä testasi vuonna 2005 Jyväskylän pitsojen hinta-kokosuhdetta. Arvosanaan vaikutti paitsi itse pitsan halkaisija, myös tekoon käytetty aika, kirkkaan hinta, sekä palvelun ja salaatin laatu. Tällaisen suht maukkaan testin voisi tehdä myös nykyajan pitserioiden tarjonnasta: kuka lähtee messiin?

Jostain kumman syystä kaikki muut jutut löytyivät vuosikertojen ekoista lehdistä. Joko kovat oli ladattu piippuun jo kevääksi, tai sitten ideapankki falskasi kesän aikana. Tiedä häntä.

Suomennosten helmiä

Kun televisiossa joku lausahaa "God only knows" ja kuvaruudulle ilmestyy teksti "Jumalan ainoa nenä", sitä rupeaa väkisinkin pohtimaan, onko suomentajan päässä kaikki kohdallaan ja kannattaisikohan hänen kokeilla miltä esim. hitsaajan ammatti tuntuisi. Eikä tällainen virhe ole mikään harvinainen tapahtuma, vaikkakin suomennosvirheiden pahimmasta päästä se onkin.

Muutkin kuin minä ovat huomanneet, että suomentajilla sattuu silloin tällöin mokia ja innostuneimmat ovat koonneet niistä internetiin omat sivunsa. Näillä sivuilla ei, kuten ei myöskään tällä jutulla, ole tarkoitus kuitenkaan vähätellä kääntäjien ammattitaitoa vaan ainoastaan piristää ihmisten päivää. Kaikista kattavin käännösmokia sisältävä sivu löytyy osoitteesta <http://www.jouni-paakkinen.fi/kaannos.html>.

Ja Darth Vaderin ystävät innostuvat varmasti sivusta <http://www.pp.htv.fi/jterho1/kukkaset>, jossa käsitellään Star Wars -käännösten lukuisia virheitä. Kaikki vannoutuneet fanitahan tietävät, että "ice-planet Hoth" on "kuuma jääplaneetta".

Kääntäjien työ ei todellakaan ole helppoa ja virheiden mahdollisuus kasvaa kiireessä. Suurin yksittäinen virheiden aiheuttaja on tietenkin se, että yhdellä sanalla voi olla monta eri merkitystä. Silti alla olevia esimerkkejä katsoessa on vaikea käsittää, miten suomentaja on luullut suomentamansa lauseen sopivan asialyhteyteen.

RIINA VÄNTTINEN

Sukelluskilpailussa:

"It was a tie"
"Kisan voitti solmio"

Kielitieteilijä verratessaan kahta puhenäytettä:

"This looks like a match!"
"Näyttää tulitikulta!"

Hätätilanteessa:

"Mayday mayday!"
"Vapunpäivä, vapunpäivä!"

Tatuointi:

"Born to party"
"Syntynyt puolueeseen"

"History is being made on my watch!"
"Historiaa tehdään minun kellollani!"

"Don't take one baby step out of the line"
"Älä pistä vauvaa astumaan tunnistusjonosta"

Golfista:

"He has a handicap of 5."
"Hän on ollut vammainen 5-vuotiaasta."

Ja sitten on tietenkin kaikki ne tapaukset, joista ei voi sanoa muuta kuin HÄH? Toivottavasti repliikit on suomennettu suoraan kuvanauhailta, sillä se selittäisi edes vähän näitä suomennoksia:

"Fuckeri!"
"Isä!"

"Let's get ready to rumble!"
"Täältä tulee Rambol!"

"Never mind."
"Terve Mike!"

"You look like a moron."
"Näytät ihan mormonilta."

Ja eräs kaikkien aikojen legendaarisimmista käännöksistä, joka oli eräässä Hollywood Expressin jaksossa:

"I've always been influenced by whatever my dad does."
"Vadaddas (?!!) on aina ollut suuri ihanteeni."

Kieli muuttuu jatkuvasti ja päivittäin syntyä uusia slangisanoja ja sanontoja. Suomentajilla onkin täysi työ pysyä kaikenlaisten uusien virtausten mukana. Mutta kaikkein tutuimmatkaan sanontatavat eivät aina aukene suomentajille:

Ennen esitystä:

"Break a leg!"
"Katkennutta jalkaa sinullekin"
(break a leg="lykkyä tykö")

"You got straight A's in 6th grade."
"Osasit kirjoittaa suoria A-kirjaimia kuudennella."

"I'm navy SEAL."
"Olen laivaston hylje."

"Ok, I guess we're up to speed"
(=selvillä tilanteesta)
"Sitten pitää kai turvautua spidiin."

"What's up?"
"Kuka ylhäällä on?"

Silloin tällöin sattuu myös niin, että suomen kielen vaikutus tunkeutuu vahingossa käännökseen:

"The shirt that I spilled Margarita on"
"Paita johon sotkin margariinia"

"He's nuts!"
"Mieshän on natsii!"

Kaiken kaikkiaan suomentajat tekevät kuitenkin hyvää työtä. Edellä mainitut mokathan ovat vain murto-osa kaikista suomennoksista. Ja näkyyhän suomentajilla olevan myös tarvittaessa huumorintajua:

"I pray for your son, Kull."
"Rukoilen poikasi Kullin puolesta."

Vääpeli Häkkinen esittäytyy!

Hannele Hakkinen muutti FennicumPyy Antolain amanuenssin huoneeseen tämän vuoden helmikuussa. Jotkut ovatkin jo ehtineet tutustua uuteen vääpeliimme, toiset eivät. Haastattelun myötä saat ehkä vastauksia mielessäsi pyörineisiin kysymyksiin tästä FennicumPyy Antolain uudesta asukkaasta.

Mitä olet tehnyt aikaisemmin?

– Opintojen päättymisen jälkeen olen kouluttanut sotilaita Lappeenrannassa, hammasteknikoita Kuopiossa, insinöörejä sekä Kuopiossa että Jyväskylässä ja ollut kotiäitinä ja kirjastotätinä Yhdysvalloissa.

Missä yliopistossa olet opiskellut ja mitä?

– Täällä Jyväskylässä: suomea, kirjallisuutta, kasvatustiedettä, aikuiskasvatusta, sosiologiaa, suomi toisena kielenä -opintoja, ja nyt on menossa yhteisöviestintä.

Miten päädyit amanuenssiksi tänne?

– Selailamalla loppiaisena yliopiston nettisivuja. Olimme muutama kuukausi aikaisemmin muuttaneet takaisin Suomeen, lapset olivat sopeutuneet vieraaseen kotimaahansa, ja saatoin tarttua tilaisuuteen.

Kuvaile itseäsi kolmella sanalla

– Tekulla opiskelijat antoivat minulle lempinimen Vääpeli. Siitä voi jokainen keksiä ne kolme sanaa.

Mikä suomen kielessä viehättää?

– Kielen moninaisuus; se, mitä kaikkea sillä voi tehdä ja miten monelta eri suunnalta sitä voi lähestyä. Olen kuitenkin enemmän esteetikko kuin analyytikko.

Erikoisalasi suomen kielessä

– En tiedä, onko minulla varsinaista erikoisalaa. Harjoitustyöni ja graduni tein nimistöstä, ja nimet kiinnostavat edelleen.

Työsi hyvät ja huonot puolet

– Jokainen uusi työpäivä on uusi haaste. Työ on monipuolista ja vaihtelevaa. Huonoja puolia ei vielä ole tullut vastaan.

Mitä tekisit työksesi, jos voisit vapaasti valita ja saisit siitä hyvää palkkaa?

– Voisin olla Erakko-opiston rehtorina Pallaksen pohjoispuolella tai pussittaa kissanhiekkaa ja nyppiä kaktuksen piikkejä sormistani Arizonan autiomaassa kojoottien ulvoessa kuutamossa.

Terveisiä suomen kielen opiskelijoille

– Seikkailumieltä niin opiskeluun kuin elämäänkin!

Tässä on teille enemmän kuin kolme sanaa, rouva vääpeli:

- asiallinen
- kaikkietävä
- jämpti
- järjestelmällinen
- rautainen
- kaunis hymy (ks. sivu 26)
- aivan absoluuttisen ammattitaitoinen amanuenssi.

ANNUKKA MÄENPÄÄ

1/2004

Sanelaisille oma digikamera

HUOMIO valokuvauksesta kiinnostuneet! Sanelaiset ovat saaneet vihdoin ihka oman, kollektiivisen digitaalikameran, johon jokaisella suomen kielen opiskelijalle on käyttöoikeus. Se on hyvä ja helppo peruskamera mallia Canon PowerShot A75.

Kameravastaavamme Aino Seppälä lupaa vekottimen vuokralle viitosella viikonlopuksi, parilla eurolla vuorokaudeksi. Ehdot kameran hallussapitoon ovat selvät.

- Vuokraajan täytyy ottaa täysi vastuu, sillä vakuutusta ei ainakaan vielä ole. Jos jotakin hajoaa tai vaihtoehtoisesti katoaa, niin lainaaja on korvausvelvollinen. Lupaus sinetöidään allekirjoittamalla sopimuspaperi, Aino selvittää.
- Kameraa saa siis lainata mihin tarkoitukseen tahansa ja milloin vain, kunhan vaan lupaa varjella sitä asianmukaisella tarkkuudella.
- Poikkeuksena ovat tietenkin ainejärjestön omat tapahtumat, joihin

MISSÄ ON SANEN DIGIKAMERA??!!1!

Kameravastaavalla ei luonnollisesti vaihtokassaa ole, joten vuokraajan on syytä varautua tasarahaan.

kamera lähtee automaattisesti mukaan, eikä sitä silloin anneta vuokralle, Aino huomauttaa. Jos siis tahdot tallentaa jonkin tärkeän tapahtuman, sinulle rakkaan maiseman, ohimenevän hetken tai ihan vain oman pәрstäsi, niin ei muuta kuin yhteyttä Ainoon puhelimitse tai sähköpostilla. Hän

kuitenkin muistuttaa, että kuvista haaveilevan on toimittava hyvissä ajoin.
- Toivoisin, että varaukset tehtäisiin viimeistään päivää ennen vuokraamista. Jos lähdän viikonlopuksi tai pidemmäksi aikaa muualle, niin pyrin tyrkkäämään kameran muiden käsiin ja ilmoittamaan siitä listalla.

1/2005

Sanelle luvattu kahvinkeitin!

Sane saa kahvinkeitin Fennicumin kirjaston tiloihin lähiaikoina. Ehtoina on tilan pitäminen siistinä ja laitteeseen kiinnitettävä aikaviivelukko.

MISSÄ ON SANEN KAHVINKEITIN??!!1!!

1/2007

Sanetta vs. Sanea

Vanhemman polven sanelaiset taivuttavat ainejärjestömme nimeä kernaasti siten, kuin sen kuuluisi taipua. E-loppuiset substantiivithan taipuvat normaalisti tähän tapaan:

vene, vene-en, vene-ttä, veneese-en; sane, sane-en, sane-tta, saneese-en.

Nykympolven sanelaiset kuitenkin ovat mieltyneempiä uuteen, paradigmasta poikkeavaan asuun: *sane, sane-a, sane-en.*

1/2007

1/2007

aggressiivi

Muutamia suomalaisia uniikkiniimiä

N	M
Arizona	Aladdin
Cola	Antalias
Guinevere	Beowulf
Hemuli	Dionysos
Hitti	Dragon
Humala	Edam
Intti	Gead
Jaffa	Herkku
Kalja	Herne
Keila	Huume
Kisu	Irkki
Kuutammo	Juntti
Lakriima	Jönni
Letti	Kalu
Mangu	Keffe
Mie	Kiito
Mopsi	Kilu
Namu	Kiva
Nappe	Laxi
Nirvana	Levy
Norja	Lupaus
Orkkuli	Mango
Pampi	Marx
Peura	Massi
Pili	Naku
Potku	Nasse
Pupu	Nauris
Pähkinä	Neliö
Pörrö	Paljas
Relu	Peni
Rentukka	Posse
Risella	Pulla
Rusina	Rambo
Savotar	Silpo
Siili	Stalin
Taotao	Tappi
Tenkka	Tarzan
Uusi	Volvo
Veri	Yrmy
Zulu	Zorro

Tähän ei ole sen kummempaa lisättävää, muuta kuin se nyrkkisääntö, että älä pidä ristiäisiä baarissa.

(anGstinen) AGGRESSIIVI
 (viides modus) v****u + pronomini 1/2008

taipuu

persoonissa

1.sg v****umä jaksä mitään tehdä.
 2.sg v****usä rupee mulle iniseen.
 3.sg v****use professori tullu ees paikalle, turhaan venasin.

1.pl v****ume tämmöstä sontaa uskota.
 2.pl v****ute mihinkään Sohviin tuutte.
 3.pl v****une mistään mitään tiedä.

persoonattomia:
 V****usiellä mitään ilmaista viinaa ollu.

lumuissa
 Yksikkö: Sä minnekään välitunnille mee.
 ?Monikko: Te minnekään luokkaretkelle lähde.

tempuksissa
 Imperfekti: V****umä jaksanu mihinkään luennolle mennä.
 Perfekti: V****umä oo jaksanu mitään esseitä tehdä.
 Pluskvamperfekti: V****umä ollu jaksanu ees syödä päiväkausiin ennenku jouduin tiputukseen.

funktio: vastaa kieltoverbiä (en, et, ei)

tunnus: toistaiseksi hyvin vaikeasti mihinkään sanaluokkaan määriteltävissä oleva V****U. V****u ei koskaan esiinny yksin, se edustaa siis eräänlaista pohjarakennetta tai osamorfeemia. V****uun agglutinoidaan aina jokin persoonatai relatiivipronomini. Jälkimmäiset esiintyvät poikkeuksetta paikallissijoissa.

rektio: vaatii peräänsä joko kieltomuodon pääverbin tai vaihtoehtoisesti paikallissijamuotoisen (harvemmin partitiivimuotoisen) kielteisen liitepartikkelin sisältävän pronominirakenteen.

HUOM! Koska aggressiivi on modus, se ei voi esiintyä samassa lauseessa eri modukseksi laskettavan predikaattimuodon kanssa.

InSanehan ei siis ole pelkästään hupilehti, vaan täällä on tehty vuosien saatossa myös arvokasta kielitieteellistä tutkimusta.

VIRITTÄJÄ BEWARE!

ISKUREPLIKKEJÄ

Korkeakouluopiskelijan ei tule unohtaa lihan himoja! Viestit sydämeen kulkevat aivojen kautta, eli pyrkiessäsi fyysiseen toimintaan älä hylkää tiedollista pääomaasi. Tässä kahden fennistineidin ehdotuksia kuinka lähestyä kirjallisuuden herrasmiestä.

"Etsitäänkö intertekstuaalisia viittauksia toisistamme - ja toisiimme? Kristeva nappaa!"

"Anna mun olla sisäkkäiskertomuksesi!"

"Psykoanalyttisen tutkimuksen keskeiset symbolit eivät aivan auenneet minulle. Tarvitsen tukiopetusta ja konkreetti-
aa."

"Haluaisin uudelleenkirjoittaa kirjallisen kaanonin kanssasi."

"Kirjallisuudentutkimus on politiikkaa, rakkaus sotaa, motita minut!"

"Haluaisin nähdä pintarakenteidesi alle ja analysoida syvärakenteitasi."

"Voisiko tehtävän toteuttaa käytännön työnä? Aiheeni olisi fallossymboli. Assaria kaivataan!"

"Haluaisin lukea reittäsi vastakarvaan."

"Henkilökohtaista kirjavinkkausta, tänään?"

"Sinulla taitaa olla jo vaimo, mutta älä pelkää: et joudu toisen tai useamman tason kertojaksi."

"Oon sun, kannesta kanteen!"

"Romanssimme tarina ja kerronta ovat jo olemassa, toteutetaanko teksti huomenna Juomatehtaalla?"

"Olisitko rakkauteni languen parole?"

"Barthes ei puhu tunteidemme termein, mutta osaan lukea rivien välistä. Joko tänään?"

"Ei pureta suhteemme kolonialistista diskurssia: alista ja miehitä minut!"

"Olen etnosentristi, sinä valkoinen mieheni."

"Olen teksti itse. Lähilue minut."

"Sanoit, että kielellä on emotiivinen funktio. Sinun kielelläsi voisi olla myös lihallisempi funktio."

"Olet dominanttini."

Kristevan tekstit ovat ehkä varmin keino saada aivoveritulppa opiskelija-budjetilla. Teemu (pt) etsii lajiteorian kurssin jäljiltä edelleen omaa Aleksante-riaan avaamaan aivojensa Gordionin solmut – siis silleen platonisessa mie-
lessä.

1/2011

Vesa Jarva - Suomen tytinätietäjä

Myös Vesa Jarvan työhuone on täynnä kirjoja. Niitä on hyllyissä, laatikoissa, pöydillä ja ties missä. "Me vähän siivotaan täällä", Jarva kertoo. Jarvan päätymiseen Fennicumin työhuoneeseen ja ylipäätään suomen opiskelijaksi liittyy myös hänellä sattumaa. "Halusin Jyväskylään opiskelemaan, koska mun silloinen tyttöstävä oli täällä, pääaineella ei ollut oikeastaan väliä. Olin koulussa hyvä äidinkielessä ja pääsyko-keet oli helpot." Tätä ajautumistaan Jarvan ei kuitenkaan ole tarvinnut katua, sillä hän huomasi melko pian suomen olevan kiin-nostavaa. Mieluisia tosin olivat myös mm. toiminta ainejärjestös-sä ja JYT.

Suomen kielen hauskinda sanaa tiedusteltaessa vastaus tulee nopeasti: "Tytinä. Se on venäläi-nen lainasana ja tarkoittaa liha-hyytelöä." Jarva on tutkinut sanaa myös väitöskirjassaan. "Suomes-sa ei varmaan oikeasti ole monta ihmistä, jotka tietäisivät tytinästä enemmän kuin minä", Jarva nau-rahtaa. Hauskoja ovat lisäksi eks-pressiiviset ja deskriptiiviset sanat, joita Jarva on myös tutki-nut jonkin verran.

Mikä muu sitten käy lehtori Jarvalta kuin tanssi paitsi tytinäs-tä kertominen? "Käytännön hom-missa mä oon aika huono. Piirtäminen on varmaan sellai-nen mun juttu, samoin puhumi-nen ja verbaalisuus niin hyvässä kuin pahassa." Jarva kertoo myös opiskelleensa puheviestin-tää, ja puhelahjojen vuoksi Jarvan äiti toivoi pojastaan pappia.

Verbaalisuus näkyy myös Jarvan lautapelimieltymyksissä. Alias ja Scrabble ovat kumpikin mieluisia ja myös Party Aliasta Jarva on pelannut. "Alias on tosi hyvä peli aikuisten illanvietoissa!" Jarva innostuu. Pelaaminen on hänelle hauskanpitoa. "Jos mä pelaan liian tosissani varsinkin taktisia tai matemaattisia pelejä, joissa en ole kovin hyvä, ja häviän niin mä suutun." Lisäksi vaikka Jarva piirtämisestä pitääkin, Pictionary ei ole suosikkilistalla, sillä pelillä ei hänen mielestään ole mitään tekemistä piirtämisen kanssa, vaan kyse on enemmän siitä, miten parin ajatukset kohtaavat. Sudokutkaan eivät saa kannatus-ta samanlaisuutensa takia, vaika eri tasoja niissä onkin. Ristikoihin Jarva on tutustunut isänsä kautta: "Isä suunnitteli ristikoita ja sai minutkin innostu-maan siitä. Nykyään oon kyllä ihan kyllästynyt niihin."

Lempilautapeleistä siirrytään Jarvan lempileikkeihin vesana. Leikeistä hän muistaa maa-leikin, jossa heittämällä keppiä valla-taan toisen maa-alueita, ja twis-tin, joka oli enemmän tyttöjen leikki ja tuli tutuksi siskon kautta. Liikunnallisia leikkejä enemmän kiinnosti kuitenkin lukeminen, kir-jottaminen ja piirtäminen. "Jos silloin ois ollut tietokoneita, mä oisin varmaan ollut nörtti", Jarva naurahtaa. "Lisäksi mä olin kau-heel tohelo liikkueessa. Monta ker-taa jouduttiin laittamaan tikkejä, milloin kaadu in pyörällä ja milloin hiihdin päin puuta."

Tiedustelu siitä, taipuuko tango kaikesta huolimatta saa Jarvan purskahtamaan nauruun. "Ei, ei todellakaan! Mä en ole yhtään musikaalinen eikä mulla ole ryt-mitajua." Jarva kertoo hääväl-sinkin olleen jännä paikka, mutta tilannetta helpotti se, että vaimo tuns i miehensä eikä odottanut liikoja. Jarva ei silti ole ehdotto-masti tanssimista vastaan ja voi tanssia varsinkin vaimonsa kans-sa, jos tämä haluaa tanssimaan. "Mutta hiki siinä tulee", Jarva lisää.

1/2011

Kieli keskellä suuta jo (ainakin) vuodesta 2011. Poski lähestyy uhkaavasti.

Auta Eevi!

Rakkaat lukijat! Puheenjohtajana olen täällä teitä varten. Siispä vastaan nyt joihinkin kysymyksiinne. Toivottavasti vinkeistä on apua! (Vastaukset eivät edusta Sane ry:n virallista kantaa.)

Pitäisikö makkarakeittoa hämmentää keitetäessä myötä-vai vastapäivään? Entä kalakeittoa? Mites sitten eri kalalajit, eroaako esim. lohi- ja seitisopan hämmentäminen olenaisesti toisistaan? Mitä jos hämmentääkin liikaa? Minä olen ainakin nyt jo liian hämmentynyt.

Hämmentäjä

Hei Hämmentäjä. En ole alan asiantuntija, mutta minulla on onneksi laaja tuttavapiiri. Restonomiopiskelijaystäväni totesi: "mä en hämmentäisi ollenkaan, vaan pyytäisin kaverin hämmentämään". En osaa sanoa tähän kuin että kaikki me varmasti tunnemme hämmentäviä tyyppejä.

Sosiaalisissa tilanteissa liikaa hämmentämistä kannattaa varoa, mutta ruuanlaitossa en usko siitä olevan vaaraa. Erilaisia taikajuomia, -liemiä ja kaiken maailman myrkyjä kokkaillessa sekoittamistavoilla ja -määrillä voi sen sijaan olla väliä. Näissä neuvoisin pitäytymään tiukasti reseptissä!

Eevi apuaaaa! Mitä tulisi neuloa vapun kunniaksi?!

Vappuna on liian lämmin villapaidalle!

Arvoisa nimimerkki *Vappuna on liian lämmin villapaidalle!*, Pahoin pelkään vastaukseni tulevan liian myöhään. Suunnataan siis katseet ensi vappuun. Hyvä vappuneule olisi tietysti vappuhuiska. Lisäksi esimerkiksi piknikviltti ja erilaiset laukut, kuten viinipullokassi, voisivat toimia.

Olen itse sitä mieltä, että vappuna ehdottomasti tarvitaan vielä villapaitaa, kaikki muu on toiveajattelua. Villa on sitä paitsi hengittävä materiaali, joka pysyy hyvin puhtaana. Siksi se toimii ympäri vuoden, ainakin rakkaassa kotimaassamme! Toisaalta puseroa ei ole pakko neuloa paksusta, lämpimästä langasta, vaan voi tehdä ohuen villapaidan tai valita lankaan kokonaan eri kuidun. Puuvilla toimii mainiosti kevään ja kesän neuleissa.

Lisäksi voi tietysti väsätä muita asusteita, kuten hauskan vappuhatun. Lapasetkin ovat hyvä vappuasuste, mutta kynsikkäät toimivat kenties vielä paremmin, jos pitää esimerkiksi käsitellä piknikeväitä. Hanskojen etu on se, että niiden omistaja ei tarvitse vappuheilaakaan! Siteeraan sanojeni vakuudeksi Anni Sinnemäen runoa *Tää kohta on kaunis*: "joskus on paras vain pukea käsineet / joskus villa lämmittää paremmin kuin mies".

Harmittaa ja surettaa kun villasukkiini tulee aina reikiä... Mitä minun pitäisi tehdä? Pitäisikö minun kävellä vähemmän?

Villasukka

Hei Villasukka! Kävely on hyvä ja kiva harrastus ja kätevä tapa päästä paikasta toiseen. Sukkien reikiintymisen takia en siis siitä luopuisi. Villasukkien elinikää voi pidentää opettelemalla parsimaan. Jos reikä tulee varpaaseen, kärjen voi myös purkaa ja neuloa tilalle uuden. Reikiintymistä voi ehkäistä myös niin, ettei käytä joka päivä samoja sukia, vaan vuorottelee vaikkapa kahden parin välillä. Näin sukat saavat välillä levätä eivätkä kulu yhtä nopeasti. Itsehän olen ratkaissut ongelman neulomalla sukkaa nopeampaan tahtiin kuin ehdin niitä kuluttaa.

Loppuun vielä tärkeä pesuohje: villasukkia ei saa pestä normaalilla pesuaineella! Tavallinen pyykinpesuaine on suunniteltu pilkkomaan proteiiniliikaa. Villa on proteiini, joten tavallinen pyykinpesuaine haurastuttaa sitä. Villasukkia ei tarvitse pestä liian usein. Tuulettamalla pääsee jo pitkälle! Jos sukat ovat kuitenkin pesun tarpeessa, kokeile pestä ne ilman pesuainetta tai villalle tarkoitettulla hienopesuainella.

Mitä tehdä, jos ei malta odottaa Osmaa?

osmajalkaavipattaa

Hei *osmajalkaavipattaa!* Jyväskylän Osma meni jo, mutta ainahan on seuraava! Kun olin lapsi ja valitin, etten jaksa odottaa, isäni kehotti aina lakkaamaan odottamasta. Tämä ei Osman tapauksessa liene hyvä keino. Osma-odotusta voi lievittää virittäytymällä kotona Osma-tunnelmaan esimerkiksi katselomalla kuvia, muistelemalla vanhoja Osmia ja harhailemalla vieraisissa kaupungeissa. Kenties voit myös laulaa Osma-sitsilauluja tai jopa laatia oman. Lisäksi voit varjo-osmata: järjestä illalliskutsut, joille kutsut huomattavasti enemmän vieraita, kuin kodissasi on tuoleja. Syys-Osmaa odotellessa!

Olen kotoisin Pohjolan perämetsistä, ja käyn harvakseltaan suomen Hesoissa. Vierailut jännittävät minua, koska en aina ymmärrä hesalaisten puheenpartta. Auta Eevi, miten pärjään tilanteessa jossa en ymmärrä mitä hesalaiset puhuvat? Voitko antaa hyviä esimerkkilauseita tällaisiin tilanteisiin?

Pelästynyt maalainen

Hei Pelästynyt maalainen! Et todellakaan ole asiiasi kanssa yksin. Hesoissa käyminen ja etenkin paikallinen puheenparssi voi olla pelottavaa. Pulmaan on kuitenkin ratkaisuja. Voit esimerkiksi ystävällisesti pyytää hesalaisia puhumaan suomea. Jos hesalainen ei puhu suomea vaan jatkaa slangiksi, voit kohteliaasti tarjota jotain muuta yhteistä kieltä, kuten toista kansalliskieltämme ruotsia. Ruotsin miettimisestä on muutenkin apua hesalaisen puhekielen ymmärtämisessä, sillä monet Hesän murteen sanat juontavat juurensa sieltä. Esimerkiksi *raitsikkaa* tarkoittava *spåra* tulee ruotsin kielen sanasta *spårvagn* ja kaikkia muita paikkoja paitsi Hesoja tarkoittava *skutsi* sanasta *skog*.

Toinen tapa on käyttää itse mahdollisimman noloja murre sanoja tehdäkseen paikallisille epämukavan olon. Varmasti toimivia ovat esimerkiksi Hesa ja Hesat sekä raitikka. Tämä ei ehkä edistä dialogia, mutta itse saa hyvän mielen. Kolmas tapa on selittää kaikki sekaannukset ja väärinymmärrykset omalla maalaisuudella. Voit ystävällisesti todeta: "anteeksi, olen maakunnasta". Paikalliset hyväksyvät selityksen, sillä he tietävät, että elämä muualla Suomessa on alkeellista.

Lopuksi sanon, että vieraissa paikoissa, myös Hesoissa, olemiseen tottuu kyllä. Jos keskustelutilanteet alkavat kuitenkin kohtuuttomasti ahdistaa, voit paeta tilanteesta sanomalla, että sinun täytyy lähteä himbeen.

Olen ajautunut umpikujaan. Pitäisi keksiä sähköpostien loppuihin oivallisia terveisfraaseja, mutta en keksi millään! Miten niitä lähtisi kehittelemään ja mitkä ovat viltimmät terveiset, mitkä voisi sähköpostin loppuun kirjailla?

Terveisterveisin tervehtijä

Hei Tervehtijä! Hyvä kysymys. Kuten moni tietää, olen itse terveisten suuri ystävä. Seuraakin tieteellinen analyysi sähköpostiterveisten konventioista.

Prototyypisimpiä tervehdyksiä lienevät "Terveisin [nimi]" sekä "Ystävällisin terveisin [nimi]". Myös syysterveisin-tyyppiset tervehdykset ovat suosittuja. Näistä voidaan muodostaa kaksi tervehdyskonstruktioita: toisessa terveisin-sanaan liitetään jokin substantiivi, toisessa terveisin-sanaa edeltää adjektiivi monikon instruktiviissa. Adjektiivin voi korvata myös

esim. partisiipeilla. Tällaiset tervehdykset ovatkin hyviä jossain sellaisenaan. Esimerkkejä: *vapputerveisin Eevi*, *iloisin terveisin Eevi*, *odottavin terveisin Eevi*.

Seuraava askel on yhdistää nämä kaksi rakennetta, tyyliin: *iloisin vapputerveisin*. Vielä paremman tervehdyksestä saa käyttämällä alkusointua: *veikein vapputerveisin*, *hilpein helluntaiterveisin*. Alkusointu tuo mielestäni upeaa twistiä asiaan kuin asiaan!

Lisäksi on tärkeää ottaa huomioon ajallinen ja tilanteinen konteksti. Tervehdyksissä voi viitata esimerkiksi viestin aiheeseen (etenkin jos se käsittelee jotain tulevaa tapahtumaa), vuodenaikaan, säätilaan tai erilaisiin merkkipäiviin. Esimerkiksi: *odottavin sitsausterveisin*, *riemukkain räntäkeliterveisin*. Toisaalta on hyvä miettiä myös vastaanottajaa: ei kannata lähettää *juhlevia jouluterveis* ihmislle, joka vihaa joulua tai ei sitä juhli.

Seuraavaksi käsittelen kysymystä viltimmistä terveisistä. Vilttejä terveis

Tervehenkisin tervehdysterveisin Eevi

Eevi Pulkinen

Noppien mystiset maailmat

ROOLIPELAAMINEN on hauskaa. On kyse sitten kuningaskuntien pelastamisesta tai kadonneen veljen löytämisestä, on aina yhtä kutkuttavaa nähdä, mihin omat valinnat ja teot johtavat. Kun ystävät ovat kaatuneet ympärillä ja on yksin arkkivihollista vastaan, vain yksi asia määrittelee tapahtumien etenemisen: nopat.

Ennen noppien heittämistä on edessä vaikein osuus eli noppien valitseminen. Yleensä noppasetit valitaan värin ja tyylin mukaan joko omien mieltymysten tai pelattavan hahmon perusteella. Jos lempiväri on punainen, voit ostaa punaisia noppia, ja jos hahmosi on suomalla seikkaileva druidi, nopat voivat olla yhdistelmä ruskeaa ja vihreää. Noppia myyvissä liikkeissä on usein myös laareja, joista löytyy monen harrastajan lempiasia eli irtonopat. Suurimman osan ajasta ne eivät sovi millään tavalla sinun kokoelmaasi, mutta ne silti jostain syystä vetävät puoleensa. Aivan kuten H. C. Andersen opetti, rumaa ankanpoikaista ei kannata hylätä. Tämän vuoksi omasta kokoelmastani löytyy esimerkiksi silmään särähtävä keltabeige noppa punaisilla numeroilla, joka muistuttaa juustopalaa. Se on ollut mukani pitkään, ja ollut hahmojen elämän ja kuoleman välissä useaan otteeseen.

Nopat tuovat roolipeleihin sattumaa. Ne voivat yhdessä ääripäässä rappeuttaa kokonaisen suunnitelman, painostaen pelaajat improvisaatioon, tai toisessa tehdä täysin odottamattomasta, viime hetken yrttyksestä ratkaisevan onnistumisen. Minä itse vedän

pelinjohtajan roolissa D&D-roolipeliä, jossa käytetään niin kutsuttua d20-järjestelmää. Järjestelmä perustuu d20, d12, d10, d8, d6, d4 ja d100 -noppien varaan, joista jokaisella on oma tarkoituksensa pelin kulussa. Keskeisimpänä noppana toimii iko-saedrin muotoinen d20-noppa, jolla heitetään suurin osa pelin heitoista. Matemaattisesti kyseisellä nopalla on 5 % mahdollisuus pysähtyä mille tahansa sivulle, mutta roolipelejä joskus pelanneet kuitenkin tietävät tämän olevan valetta.

Vaikka ulkonäöllä ei ole vaikutusta nopan arvoon, on jokaisella nopalla oma persoonansa eli oma tapansa käyttäytyä. Esimerkiksi korkeaheittosella nopalla silmäluku on tasaisesti yli 10 (muttei kuitenkaan 18-20), heilahtelevalle nopalla silmäluku vaihtelee todella korkeiden ja todella alhaisten lukujen välillä ja alaheittosella nopalla silmäluku on jatkuvasti alle 10. Noppa voi myös esimerkiksi heittää muuten todella korkeasti, mutta heittää huonosti aina kriittisillä hetkillä tai heittää jatkuvasti todella huonosti, mutta olla kuitenkin jatkuvasti pelastajana kiperissä tilanteissa. Eri noppia kannattaa siis hyödyntää eri tilanteissa. Yleisesti on hyvä käyttää korkeaheittoista noppaa, mutta epävarmat nopat tuovat peliin enemmän jännitystä ja taktikointia. Jos esimerkiksi tarvitsen todella hyvää tulosta (19-20) heitostani, tukeudun mieluummin ailahtelevalle nopan kuin tasaisen nopan puoleen. Se on kuitenkin vain oma uskomukseni.

Nopat eivät kuitenkaan ole alusta

asti tuomittuja olemaan tietynlaisia, vaan nopan suorituskykyyn voi vaikuttaa myös muun muassa rituaalit, joita heittäjä tekee ennen pelaamista tai sen aikana. Näihin voi kuulua esimerkiksi noppien säilyttäminen korkein silmäluku ylöspäin, korkeimpien silmälukujen hankaaminen yhteen ennen heittämistä tai huonosti heittävien noppien asettaminen pannaan loppupeliksi. Nämä rituaalit voivat auttaa saamaan hyvän heiton muuten huonosti heittävästä nopasta tai muokata ailahtelevaisesta nopasta korkeaheittosien. Tämä kaikki on kuitenkin jonkintasoista taikauskoa, eikä siinä ole mitään haittaa. Tärkeintä on kuitenkin muistaa se, että nopat ovat noppia ja "huonot" lopputulokset eivät yleensä tarkoita maailmanloppua. Vaikka jokin asia menisi mönkään, on tärkeää vain puskea eteenpäin ja luottaa omaan itseensä.

EELI SALO

Jo muinaiset osmalaiset valloittivat Jyväskylän

Muutama viikko sitten, 25.–27.3. Sane pääsi näyttämään muille suomen kielen ainejärjestöille vieraanvaraisuuttaan, sillä historiallinen Osma-viikonloppu viimein tapahtui. Historiallisen teeman mukaan voimme ottaa katsauksen tapahtuman historiaan!

AIVAN alunperin, jo ennen koronaa, Jyväskylän Osman oli määrä tapahtua syksyllä 2020. Kävi kuitenkin toisin ja tapahtuman ajankohta siirtyi muutamien viivästysten kautta keväälle 2022. Vielä kevätlukukauden alkaessa tammikuun lumisina iltoina pohdimme, voidaanko tapahtuma järjestää. Lopulta rajoitusten hellittäessä Osman hallitus päätti: nyt on aika osmata Jyväskylässä!

Historiassa talkoot ovat olleet suosittu työmuoto, joten myös Osman järjestämisessä suosittiin talkootyötä. Tekemistä riitti monelle. Sanelaiset pistivät viisaat päänsä yhteen, suunnittelivat ja tiedottivat Osmasta ahkerasti.

Jyväskylän historiallinen Osma alkoi perjantaina alkusanoilla ja mainioilla luennoilla, jotka pitivät loistava Jarmo Jantunen sekä dynaaminen duo Vesa Jarva ja Johanna Kalja-Voima. Yleisön reaktioiden perusteella luennoista pidettiin kovasti! Perjantai-ilta jatkui kokouksilla ja rennolla illanvietolla.

Lauantaina käytiin hurja Osma-turnaus, jossa järjestöt suorittivat rastitehtäviä ja lahjoivat tuomareita. Historiallisen teeman mukaisesti pukeutuneet järjestöt pistivät jälleen parastaan taatussa Osma-hengessä. Turnauksen aikana kuultiin ja nähtiin paljon, esimerkiksi Cheekin *Liekeissä* mukailtuna sopivaksi Turun paloon.

Illalla sitsattiin Valorinteellä, jossa laulu raikasi riemukkaasti läpi illan. Lopulta oli aika julkistaa Osma-turnauksen voittaja. Tasaisen kilpailun voittajaksi selviytyi Kopula ry. Tamperelainen Kopula voitti myös syksyn Osmalandian, joten voitto oli jo toinen peräkkäinen.

Historiallinen Osma oli historiallisen hauska tapahtuma! Seuraavan kerran osmataan Tampereella syksyllä 2022, kun on Kopulan vuoro järjestää Osma-hurvitelu. Silloin on sanelaiden aika hellittää järjestämisen velvoitteista ja keskittyä Osma-turnauksen voittamiseen!

KUVA: TUOMO NIIRANEN

ELISA KUVAJA

Tutorit tervehtivät

Jo huhtikuussa on jälleen aika suunnata katseita syksyyn. Sanen seuraavat armoitetut tutorit aloittavat nimittäin kukkaan puhkeamisensa jo kevään aikana erilaisia koulu-
tuksia käyden ja syysuunnitelmia tehden. Tuttuun tapaan asiantuntijalinjalta valittiin
yksi tutor ja äikänopepuolelta kaksi tutoria. Vaan keitä he ovatkaan?

EEVI PULKKINEN

Moi, olen Eevi Pulkkinen, 21-vuotias asiantuntijalinjalainen. Toimin kieli-
asiantuntijoiden tutorina ensi syksynä. Lisäksi olen Sanen puheenjohtaja ja toinen emännistä. Olen kotoisin Kuopiosta ja kerron siitä usein ja mielelläni.

Vapaa-ajalla neulon pakkomielleisesti ja luen aika paljon. Tykkään lisäksi teestä, runoista (erityisesti hauskoista loppusoinnuista) sekä tietysti ainejärjestötoiminnasta.

Halusin tutoriksi, koska olin viime vuonnakin, ja nautin hommasta valtavasti! On ihanaa tavata uudet fuksit heti elokuussa ja päästä auttamaan uusia opiskelijoita opiskelupolun alkumetreillä. Odotan orientaatioviikolta rentoa hengailua ja uusia ihmisiä sekä tietysti juhlatunnelmia.

Lehden teema on vanhuus ja nuoruus, minkä kunniaksi päätoimittajat pyysivät jakamaan jonkin oman synttärimuiston. Mieleenpainuvien syntymäpäivä on varmasti ollut omat 19-vuotissynttärini abikeväänäni 2020. Osaa kirjoituspäivistä aikaistettiin, joten kaikkien kirjoitukset loppuivat perjantaina päivää ennen synttäreitäni ja päivää ennen sitä, kun alle kymmenen hengen kokoontumisrajoitus astui voimaan. Vieraita oli muistaakseni ainakin yksitoista.

P.S. Syntymäpäiväni 21.3.
on suomalaisten yleisin!

Suomen kieli, jalo mieli,
Fennicumiin käypi tieni.
Tenttikouret, kirjavuoret,
iltaseuraa varmaan on.

Sohwin sohvat, jallukola,
voiton viepi Agricola.
Esseen suolto, kielenhuolto,
iltaseuraa varmaan on.

Itkos-Terho, muoto-oppi
Fennicummin lukusoppi,
lingvistiikka, semantiikka
iltaseuraa varmaan on.

MIA KUUSINIEMI

Olen Mia, 2. vuoden suomen kielen ja kirjallisuuden opeopiskelija. Viimeisin koti ennen Jyväskylää oli Porissa.

Paheitani ovat liiallinen teen juonti sekä hyvien ja huonojen – mutta enimmäkseen huonojen – sarjojen katselu Netflixistä.

Olen tutorina ekaa kertaa. Etäilyn takia osallistuminen opiskelijaelämään on jäänyt vähemmälle, joten tutorointi on oma tapani lähteä mukaan.

Tavoitteena on auttaa fukseja luomaan opintojen alusta lämpimiä muistoja. Konkreettisemmin ajattelin pistää kaikki leikkimään jotain hauskoja tutustumisleikkejä!

Lapsuuden synttäreistä tulee ekana mieleen pomppupallo, jota yritimme kavereiden kanssa pelastaa kahta ojaa yhdistävästä putkesta. Koko illan kestänyt operaatio ei lopulta onnistunut, mutta yrittys oli kova.

ELLA-SOFIA VERKASALO

Ella täällä moi! Aloittelin viime syksynä täällä äikän-opeopiskelijana, mutta alun perin tulen Pohjois-Pohjanmaalla sijaitsevasta pikkukylästä nimeltä Sievi.

Täällä oon kehittänyt itselleni harrastukseksi kaupungilla päättömän palloilun, tavoitteena onkin tutustua Jyväskylän joka nurkkaan! Vanhempana harrastuksena mulla on kuitenkin tanssi, jota oon harrastanut noin 15 vuotta. Salaisena toiveena olisi-kin jatkaa tanssimista täällä.

Hain tutoriksi ihan vaan, koska musta on hauska tutustua uusiin ihmisiin ja uskon omaavani jo muutamana melko hyvän vinkin uusille fukseille! Ootan ensi syksyä jo tosi innoissani, hauska nähdä, mitä kaikkea kivaa keksitään Mian ja Eevin kanssa.

Loppuun kerron vielä hauskan (tai ei-niin-hauskan) faktan mun synttäreistä: Oon aina silloin sairaana! Hyvin harvoin siis tulee niitä juhlistua :)

Aktiivit esittäytyvät

Toimitus pyysi Sanen aktiiveja kuvailemaan itseään muutamalla sanalla. Näiden sanojen pohjalta syntyi seuraavia esittelyrunoja. Toimitus ei ota kantaa, kuinka paikkansapitäviä oodit loppujen lopuksi ovat, mutta saattephan jotain muuta luettavaa kuin tavanomaiset esittelytekstit (jotka voi käydä tsekkaamassa esim. [Sanen Instagramista](#))!

TEEMU RAINAMAA
SIHTEERI, TIEDOTTAJA,
INSANEN PÄÄTOIMITTAJA

Fontin väri vaihtuu,
palkin paikka muuttuu
ja ne jatkuvat viestit
ärsyttävät, pikkuasiat
Mutta kasvoille satavat lumi-
hiutaleet eivät päätä paina
sillä silloin sulavat pikkuasiat
vieläkin pienemmiksi

EEVI PULKKINEN
PJ, EMÄNTÄ

Paitoja, sukkia, lisää paitaa...
Villaa villan päälle.
Fiilis on hyvä.
Vaan missä menee neuroot-
tisuuden ja pedanttiuden
raja?

ELISA KUVAJA
VPJ, OSMA-EDUSTAJA,
YMPÄRISTÖ JA KEHITYSYHTEISTYÖ

Hän puhuu sujuvaa suomea,
geminaatat hällä hallussa.
Siksi fanitammekin täysiä,
tätä kepeää kissaloverysiisiä.

TUOMO NIIRANEN
KOULUTUS- JA SOSIAALIPOLITIIKKA,
OSMA-EDUSTAJA

Kas täs meil on vauhdikas vekkuli,
valoisa ja värikäs heppuli.
V-tyyli siis kaikista toimivin
ja kukkahatut on in

PS. ANANAS EI KUULU PITSAAN!!!!1!

ELSI ISO-KOIVISTO
RAHASTONHOITAJA

Supervaikea sudoku,
jätänkö kesken?
Eiku Sisua™ löytyy!
Kuin pienistä Virroista...
Seuraan niitä, seikkaillen,
järveä kohti halajan.

suhteellisen runosti

ERIKA KILPELÄINEN
TIEDOTTAJA, TAPAHTUMAT

Rento kuin mikä?
En osaa sanoo.
Riehakas kuin mikä?
En osaa sanoo.
Mutta Youtubesta tiedän aika paljon.

EMILIA MASSINEN
TAPAHTUMAT

Aloitan puolen päivän maissa,
onhan tässä jo rauhoitettu,
aloilleen asetuttu.
Jatkan siitä mihin jäin.
Vai onko sekään oikea kohta!?
Ehkä ystävät hädässä tunnetaan
ja bileet mieltä kohottaa,
kun vapaalle vaihdetaan.

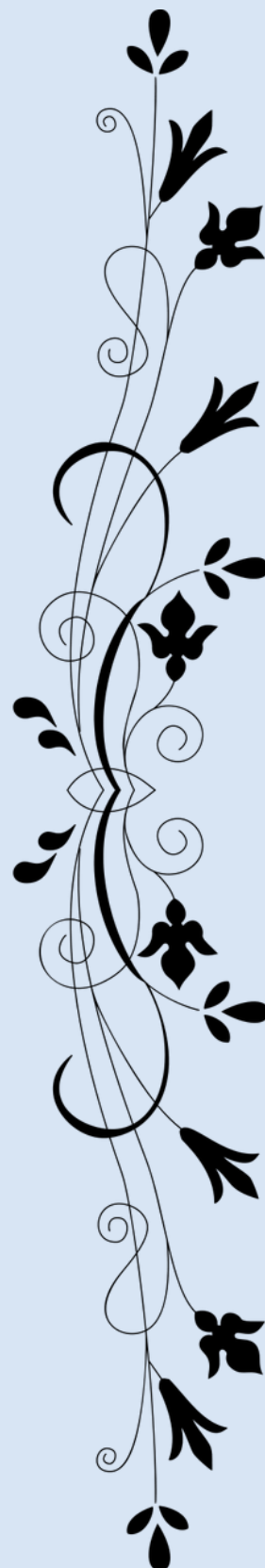
EELI SALO
KOULUTUS- JA SOSIAALIPOLITIikka,
FUksIT JA TUTORIT

Lempeä noppien näppäily päivää piristää:
mut muista venytellä, muuten kiristää.
Voi kun jostain saisin d-satasen, kavereille jauhan,
kas sillä antaa tahtoisin ma maailmalle rauhan.

SUVI-TUULIA SALO
TAPAHTUMAT

Valitsen rohkeasti raamini
ja hion sen sopivaksi*.
Sitten ajatus, viivaa:
maalaan taivaanrantaa.

*Suvi kertoi olevansa jokapaikanhöylä.

Aktiivit esittäytyvät

ANNIKA PUUSTINEN,
YRITYSYHTEISTYÖ

Ai uutta työtä puikoille? Jälleen, yhä?
Vaikka nyt on jo niin myöhä!
Hä? Neulominen kelloa katso ei,
sanon Nukkumatille tsemppiä töihin, heihei!

HELKA LUOSTARINEN,
KULTTUURI

Huomaan silmäkulmassani
nyintää,
toteemieläimeni,
eloisa hiiri:
pehmeä, menevä, tekevä.
Mut jään taas empimään:
edam vai gouda?

VILMA JÄRVELIN,
YRITYSYHTEISTYÖ,
TYÖELÄMÄ JA ALUMNIT,
KANSAINVÄLISYYS

Huoun, touhuan, tarmoan,
ajoittain aikaansa,
aallonharjalla surffaillaan
oon se(l)laine**

HETA AHO,
INSANEN PÄÄTOIMITTAJA

Lennoikkaasti häl ajatus kulkee:
tinder-replat, oodit aktiivien, tila incognito,
kaik häl hallus on.
Leppoisa, vakaa, varma, myös punakynänsä jälki:
"Ei että ole et, ei mutta mut."
Hän tiimii kärrää, pois karilta laivan kuljettaa.
Ja katso! Lopus työ palkitaan,
kun tuoksu pullan julkkareissa mieltä kohottaa.

EVELIINA LEHTOLA,
TYÖELÄMÄ JA ALUMNIT

Tanssin kodissain
minkä kirjoitani mahdun
luen
minkä tanssiltani ehtoolla ehdin
– tai ainakin niin uskoa haluan

suhteellisen runosti

JASMINE KASEVA, ISÄNTÄ

Kenelle kellot soivat?
En tiedä, en välitä niistä.
Paahtukoot pullani rauhassa.
Olen ajoissa
omissani.
Herkissä, suloisissa
maailmoissani.

NEA VAAHTERA, EMÄNTÄ

Matkailu avartaa, mielenikin mantuja
pitkin matkaa.
Ei oo laukussa mul leipää eikä piimää lain;
mandariinit mukana kulkee vain.
Kah, tuol Kiinan muuri jo eessä hämmöttää!

REETTA VILJAJARJU,
ISÄNTÄ

Mietin mistä kahisevaa puutarhaani hankin?
En jakska kauppaan, räjäytän pankin,
true crime, bitches, tunnustan heti:
oon viherpiiperrysfani, parsat ja purjot messissä,
älä muualt enää eti.
Katseet tänne kiitos, isäntä tuli taloon,
iloinen, hassu ja kiva, etsiydyn aina valoon.

**Vilma kertoi olevansa aalto.

Fuksi- esittelyt

Uusi syksy, uusi kevät, uudet kujeet
ja uudet fuksit!

Pyysimme Sanen fukseja vuosikertaa
2021 hieman esittelemään itseään:
mitä miehiä/naisia ja millä asialla
liikenteessä. Tässöpä heitä!

Elisa. Ikää sen verran, että joutui esittelemään yo-todistuksensa paperiversion yliopistolle. Uskoivat leimat aidoiksi. Ope-linjalla. Syntynyt Pohjois-Karjalassa, asuu Päijät-Hämeessä. Ytimeltään maalainen, tavoiltaan kaupunkilainen. Merkonomi. Opintovapaalla talousassistentin toimesta. Ei aio palata, koska kirjaimet, sanat ja lauseet puheliaampaa sakkia kuin numerot, arvonlisäverot ja excel-taulukot. Artesaani. Luulee olevansa enemmän taitelija kuin tieteilijä. Kävellessään kauhoo kengät täyteen pieniä kiviä. Pyöräilee iltahämärissä. Elää Elovena-välipalakekseillä. Ei näe unia, vaikka kuinka yrittää. Kokeillut lavarunoutta, muttei pidä märeistä kainaloista. Mieluummin kirjoittaisi kaupallisesti menestyvää korkeakirjallisuutta, mutta siinä on sitten se ruppeemisen vaiva. Joka tapauksessa omaa korkean fiktion sietokyvyn. Ei anna maailman pahuuksille periksi, pait-si joskus ihan vain hetkellisesti.

Moi, mä oon lina! Oon 20-vuotias ja kotoisin Konnevedeltä. Tykkään luonnosta, eläimistä ja kauniista asioista. Musiikki on mulle lähellä sydäntä, mikä näkyy ja kuuluu muun muassa lauluharrastuksen muodossa. Mua kuvastaa hyvin se, että oon täyttänyt mun uuden kodin viherkasveilla, saadakseni päivittäisen annoksen "metsää" myös kaupungissa.

Nimi on Teemu ja lähtöpaikkana Kuusankoski, joka (valitettavasti) nykyään lukeutuu osaksi Kouvolaliittoa. Olen hieman outolintu, koska minulta löytyy takataskusta jo maisterin paperit: oltuani vuoden verran koulutustani vastaavassa virassa tein tilannekatsauksen ja päädyin sitten Jyväskylään suomen kieltä ja kirjallisuutta opiskelemaan (ja muita juttuja siinä samalla). Tykkään juosta ja harrastaa sekalaista liikuntaa, lueskella kauno- ja tietokirjallisuutta plus kirjoitella niitä sun näitä, sekä tietenkin pelaila koneella. Tulinen ruoka on herkkua ja eksperimentointikokkailu sangen lystiä.

Moi! Olen Noora, 20v kieliasiantuntijafuksi Jyväskylästä. Suomen kieli on kiinnostava kieli, ja haluaisinkin oppia lisää ilmiöistä kielen taustalla. Yhtenä syynä jäädä opiskelemaan kotikaupunkiini lienee suosikkiharrastukseni teatteri. Teatteriyhdistys Kulissin lavalla on tullut pyörittäjä jo kymmenen vuotta, ja toiveissa olisi vielä kasvat-
taa tätä lukua. Teatterin lisäksi rakentelen vapaa-ajallani pienoismalleja, luen, kuuntelen musiikkia, käyn ajeluilla kavereiden kanssa... Lempiruokani on poronkärstys, puolukka-
hillolla totta kai. Pidän matkustamisesta ja odotankin innolla sitä aikaa, kun maailma taas avartaa.

Olen Milena Komulainen, 49-vuotias uusfuksi. Aluperin stadin friidu, mutta 20 vuotta Hämeessä asuneena nyt jo hitaampi kuin hämäläiset itse. Hain Jyväskylään opiskelemaan vähän itsellenikin yllätykseksi; jotenkin vain heittäydyin samaan hakuaaltoon kuin omat lapseni... Ja täällä sitä ollaan! Tarkoitus on siis muuntautua luokanopettajasta aineenopettajaksi ja samalla viisastua hiukan. Fun fact: Menin kerran taksilla ja myöhässä arkeologiselle kaivaukselle, ja pari tuntia äherrettyäni löysin 6000 vuotta vanhan nuolenkärjen! Se on nyt Kansallismuseossa.

Toni Kuosmanen, 26v. Elämäni ekat 20 vuotta vietin Sonkajärvellä ja koen edelleen hyvin vahvasti olevani sonkajärveläinen. 6 vuotta meni sitten Kuopiossa, jossa opiskelin ja olin töissä. Pitkäaikasina tärkeinä harrastuksina musiikki ja kirjottaminen. Julkasin ekan oman runokirjani viime vuonna.

Olen Noomi Kinnunen, 23-vuotias paljasjalkainen jyvaskyläläinen. Vapaa-ajallani viihdyn somessa, käyn ulkona ja vietän aikaa ystäväni kanssa. Ikävöin helposti kotiin lyhyessä ajassa pienenkin matkan päästä, siksi koen olevani onnekas siinä, että minua kiinnostavat opinnot löytyivätkin juuri kotipaikkakunnaltani. Opiskelen äidinkieltä ja opinnot ovat olleet tähän asti mielenkiintoisia, mutta haastavia. Kielen opiskelu on mielestäni kiinnostavaa, koska välillä käytän aikaa miettien, miksi jotain sanotaan juuri näin. Olen saanut opinnoissani paljon vastauksia polttaviin kysymyksiini. Uskon, että opinnot avaavat lisää uusia näkemyksiä ja laajentavat myös mielenkiinnon kohteita.

FUKSIESITTELYT

Nimi: Niko Kanervo

Lempinimi: Juti

Strategiset mitat: 174 cm (ilman kenkiä); 100 kg; 24,6 v

Motto: Maailma tarvitsee esikuvia.

Heippa! Mun nimi on Mirella ja oon kotoisin Etelä-Pohjanmaan Koskenkorvalta. Ikää on kohta sen 20 vuotta. Oon pienestä pitäen halunnut olla opettaja. Pidän kauheasti myös esiintymisestä ja esitelmien pitämisestä, joita sai lukion äidinkielen tunneilla harjoittaa sielunsa kyllyydestä. Nää asiat sitten johdatti mua kohti äidinkielen ja kirjallisuuden opettajuutta. 😊

Suurin osa vapaa-ajasta kuluu töissä Hoplopissa lasten kanssa touhutessa. Jos kuitenkin töiden jälkeen jää ylimääräistä aikaa, niin se kuluu kotona kirjoja lukiessa tai metsissä retkeillessä. Oon siis tämmönen aika tavis tyyppi!!

Moi, olen Markku Helsingistä, 34-vuotta. Tykkään appelsiinimehusta ja siitä makumaailmasta (sitrus, emäs?) ja tuliset jutut on kanssa just hyviä ja jutustelu. Syön aamuisin paahtoleipiä, enkä voi sietää puuroa, mieluummin vaikka nällissäni sitten kerta ei kelpaa. Autiosaarelle mukaan jotain pastahommia. Olen ammatiltani kielenkääntäjä, ja lähinnä teen AV-puolen hommia, eli tekstitän elokuvia ja sarjoja, mikä on just jees duuni, jota voin suositella, jos sietää säätämistä. Soitan bassoa ja tykkään kokkaamisesta. Karhucupin mestari -92, penkkimaksimi 30 kiloa. Viina on paras! Teemu, mä oon tosi huono kirjottamaan näitä, enkä saa sataa sanaa, diipa daapa diipuli hai tyrskyt ne kantaa ja nyt on sata sanaa.

Rauman lahja maailmalle. Äikkä oli suosikkini lukiossa. Siispä kun päätin hakea opiskelemaan opettajaksi, palapelin palaset lokahtelivat kohdilleen. Jyväskylään päädyin hakemaan, sillä täällä oli etsimäni äikänapen tutkinto tarjolla. Lukion jälkeen tulin opiskelleeksi kolmisen vuotta Helsingissä, jossa rakastuin elävään kaupunkikulttuuriin (no offence, Rauma). Harrastan drag-taidetta, kauhuelokuvia sekä kirjoittamista. Jos – ja kun – haluat tietää minusta lisää, vedä hihasta kampuksella tai liukastele suoraviesteihini. Olen hyväkäyttöksinen, seurallinen enkä pure.

Käythän seuraamaan Jutia IG:ssä @thenikokanervo – Be there or be squirrel!

Heipsan! Oon Noreen ja oon 19-vuotias. Oon kotoisin Suolahdesta eli ihan tästä läheltä! Tällä hetkellä lempiasioitani on neulominen ja sarjojen katseilu, mutta kuoro ja teatteri on kanssa lähellä sydäntä. Mulla on kanssa kaksi kissaa nimiltään Tipsu ja Luna. Pidän kans kahvista, joten musta saa melkein aina kahviseuraa! :)

Hei! Olen Merle Tossavainen, Lapinlahdelta. Vapaa-ajallani tykkään mm. laittaa ruokaa, leipoa ja piirtää. Hain Jyväskylään itselleni sopivan sijainnin vuoksi ja siksi, kun kaupunki oli entuudestaan minulle hieman tuntematon.

Oppiaineen henkilökunta kokoontui yhteen juhlistamaan InSane-lehden parikymppisiä. Alkuun tunnelma oli hieman jännittynyt ja "muikisteleva". Illan edetessä fiilis alkoi kohota kattoon yhä enemmän ja enemmän, kuten seuraavalta aukeamalta on nähtävissä. Lopulta armas amanuenssimme vilautti leikkimielisyyttään ja päätti ottaa lavan haltuun.

Keskustelu oli henkevä, ja pinnalle nousikin suuria kysymyksiä. Kuten se, miksei maailmassa ole prinssikakkuja.

Paikalle tuotu paakelssi oli joka tapauksessa vällan maistuvaa!

Terveisiä Siulalta

Haloo Jyväskylä!

Terveisiä aurinkoiselta etelärannikolta. Lumien hiljaa sulaessa sulavat myös muistot lähiopetuksesta ja lähitapahtumista aivojen perukoilta. Laitoin omani eilen mikroon sulatusteholle. Sieltä paljastuivat muistot luentosalien puheensorinasta, haalarimerkkien hätäisistä ompeluista tapahtumapäivää edeltävänä iltana ja metroon kiiruhtamisesta aivan liian aikaisin aamulla.

Siula odottaa innolla ”normaaliin” paluuta. Uudet järjestöaktiivit ovat innokkaina suunnittelemassa lähitapahtumia, mutta samaan aikaan paluu kampukselle herättää huolta opiskelijoissa akateemisesta iästä huolimatta.

Minkä nuorena oppii, sen vanhana taitaa, kuuluu sananlasku. Entä jos ei ole nuorena oppinut lähiopetuksen tavoille? Akateemisesti 1- ja 2-vuotiaat ovat kasvaneet yliopistoelämään etäluentojen epävarmassa huomassa. Jännitettävää on myös vanhoilla. Ahdistukseen löytyy aihetta myös vanhemmilta opiskelijoilta. Opinnot ovat silmänräpäyksessä edenneet kaksi vuotta ja yhtäkkiä yliopisto on täynnä uusia kasvoja. Siula lähettääkin viralliset jaksuhalit ihan jokaiselle – akateemisesta iästä huolimatta.

Ainejärjestöllämme on takanaan jo yli 70 vuoden taival, mutta joululaulun sanoin ”vanhakin nyt nuortuu kuin lapsi leikkimään”. Ainejärjestömme onkin käynyt läpi melkoisen nuorennusleikin. Olemme uudistaneet visuaalista ilmettämme ja järjestäneet etätapahtumia mm. Discordissa. Eipä olisi tästä seniorista uskonut!

Kun tämä teksti julkaistaan, kevään Osma on jo ohi. Onneksi syksyllä tapamme jälleen. Muistakaa kuitenkin, että mikäli ikinä jyväskyläläisen mieli halajaa etelän aurinkorannoille, Siula on teidät ottava avosylin vastaan.

Rakkaudella

Roosa Kantola,

Siula ry:n ainejärjestölehden Siulasten päätoimittaja

OPISKELIJAKORTILLA

GREEN EGGIN

BUNIT -20%

+ kysy muut opiskelijatarjoukset ravintolasta.
Tarjoukset voimassa opiskelijakortilla 31.5.2022 asti.
Pidätämme oikeudet muutoksiin.

GREEN EGG.
BBQ GRILL

GREEN EGG, KAUPPAKATU 27, JYVÄSKYLÄ

JYVÄSKYLÄN

KEBAB

www.jyvaskylankebab.fi

Kauppakatu 7 (014) 617 028

Pupu pulassa

(Ei mkñ filleri.)

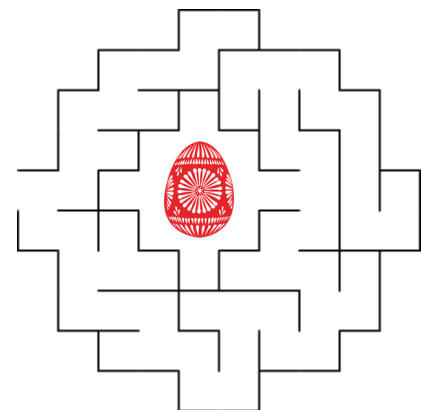
O-ou!

Pääsiäispupu piilotti pääsiäis-
tiimellyksessä pari munaa niin
hyvin, ettei kukaan niitä löytänyt!
Nyt kuitenkin pupujussiselle iski
dementia, eikä hän enää muista
missä munat luuraavat.

Johdata siis pupu sokkeloiden
keskelle auttaaksesi häntä löytä-
mään piilottelevat munaset!

The Pääsiäispupu

Suuri munajahti

(Siis ihan totta, ei oo filleri...)

YA-KIRJALLISUUS – MITÄ SE ON?

YA on lyhenne sanoista Young Adult, ja se viittaa nuorten aikuisten kirjoihin.

YA-KIRJALLISUUDEN suurinta kohderyhmää ovat noin 13-20-vuotiaat, mutta sitä lukevat myös aikuiset. Kirjojen päähenkilöt ovat yleensä 14-19-vuotiaita nuoria, jotka etsivät itseään ja käsittelevät nuorille ajankohtaisia ja yhteiskunnallisestikin tärkeitä aiheita. Ensimmäisiä suomennettuja teoksia ovat esimerkiksi Twilight- ja Nälkäpeli-sarjat, ja nykyään tarjolla on myös monia kotimaisia vaihtoehtoja.

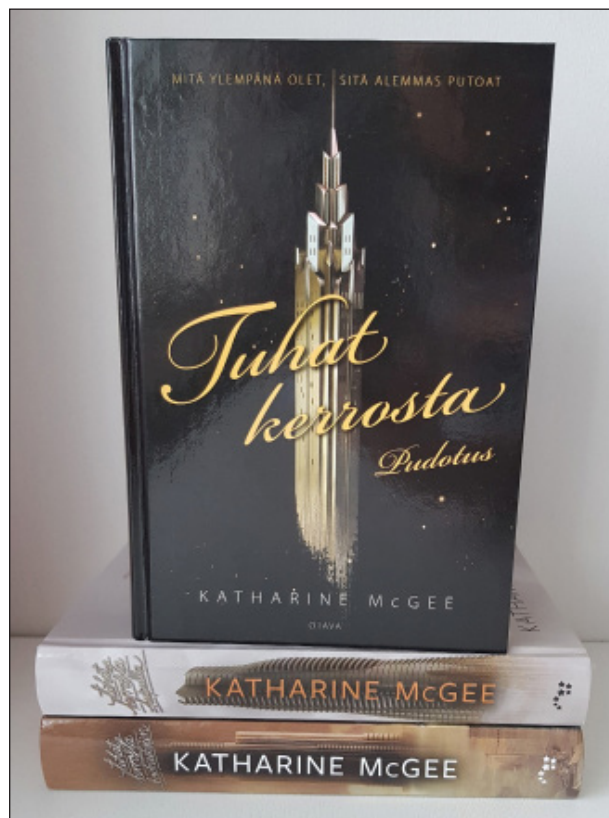
Luen itse YA-kirjoja kohtuullisen paljon, koska pidän niiden juonivetoisuudesta. Toivon, että niiden viihdyttävyyden ja ajankohtaisuuden löytäisi mahdollisimman moni muukin. YA-kirjallisuus sisältää kaikki mahdolliset genret scifistä romantiikkaan ja fantasiasta jännitykseen, joten jokaiselle on varmasti jotain. Nämä kirjat ovat myös mainiota vastapainoa puuduttavalle akateemiselle lukemiselle! Lisäksi me opettajaksi opiskelevat voimme hyödyntää YA-tuntemustamme, kun työskentelemme nuorten parissa.

Suosittelen tutustumaan YA-kirjallisuuteen avoimin mielin. Seuraavaksi vinkkaan suomennettuja nuorten aikuisten kirjoja, jotka olen itse lukenut ja hyviksi todennut. Lopuksi jaan vinkkilistan kotimaisista YA-kirjoista.

KATHARINE MCGEE: TUHAT KERROSTA – PUDOTUS (1.), HUIPULLA (2.), KORKEUKSIIN (3.) (OTAVA 2016, 2017 & 2018)

Tuhat kerrosta -trilogia sijoittuu sadan vuoden päähän Manhattanille, johon on rakennettu 1000-kerroksinen pilvenpiirtäjä. Siellä ihmisillä on kaikki tarvittava ostoskeskuksesta ja puistoista robotteihin ja leijuviin kulkuneuvoihin asti. Pilvenpiirtäjässä asuvien nuorten elämät kietoutuvat toisiinsa unelmien, valheiden, rakkauden ja skandaalien myötä. Köyhyys ja luksus kohtaavat toisensa. Mitä ylempanä tornissa asuu, sitä rikkaampi on. Ihan ylimmässä kerroksessa asuu perhe, jonka 17-vuotias tytär Avery on geneettisesti suunniteltu täydelliseksi. Hänellä on kaikki mahdollinen, paitsi se, mitä hän eniten toivoo omakseen.

Tulevaisuuteen sijoittumisesta huolimatta sarja ei ole puhdas dystopia tai utopia, vaan energinen kertomus nuorista ja heidän ihmissuhteistaan. Uuden ajan teknologia on häikäisevää, vaikkakin se jää vähän sivuosaan. Toisaalta trilogian viimeiseen osaan päästessä teknologialla on tarinassa yllättävänkin suuri rooli.

KAREN M. MCMANUS: YKSI MEISTÄ VALEHTELEE (WSOY 2018)

Viisi amerikkalaisnuorta päätyy jälki-istuntoon, mutta vain neljä heistä selviää siitä hengissä. Kuolema ei ole tapaturma, ja henkiin jääneet ovat pääepäiltyjä. Jokaisella heistä on jotain salattavaa, jonka kuollut Simon aikoi pian paljastaa koulun pahamaineisessa juoru-appissa. Kun poliisin tutkimukset eivät etene, nuoret itse päätyvät toimimaan salapoliiseina. Jännittävän mysteerin lisäksi teoksessa ehditään setviä myös ihmissuhteita.

Kerrontanäkökulma vaihtelee Bronwynin, Cooperin, Addyn ja Naten välillä, eikä lukija tiedä, ketä pitäisi epäillä ja kenet jättää pois laskuista. Kirjasta on tehty myös samanniminen Netflix-sarja sekä itsenäinen jatko-osa *Yksi meistä on seuraava*.

ANGIE THOMAS: VIHA JONKA KYLVÄT (OTAVA 2017)

16-vuotias Starr asuu slummissa ja yrittää tasapainotella valkoisten ja mustien ihmisten maailmojen välillä. Kun poliisi ampuu syyttä hänen ystävänsä, Starrista tulee ainoa silminnäkijä. Tästä alkaa hänen matkansa oikeudenmukaisuuden puolesta. Mutta Starrin todistus voi tuhota hänen oman elämänsä ja koko mustan yhteisön.

Teos valaisee rasismia ja poliisiväkivaltaa mustien ihmisten näkökulmasta. Siksi se on ikävän ajankohtainen kirja Black lives matter -teemansa vuoksi. Tärkeä YA-tarina!

MAURENE GOO: TÄMÄ BIISI ON SINULLE (OTAVA 2020)

Lucky on k-popin supertähti. Aasian kiertueensa loppuksi hän livahtaa Hongkongin yöhön etsimään hampurilaista. Matkalla hän törmää nuoreen Jackiin, joka tekee sivuhommia juorulehden valokuvaajana. Kumpikaan heistä ei kerro taustansa toisilleen, mutta Jack tunnistaa Luckyn ja näkee tilaisuuden elämänsä skruppiin. Yhdessä vietetty päivä herättää kuitenkin odottamattomia tunteita.

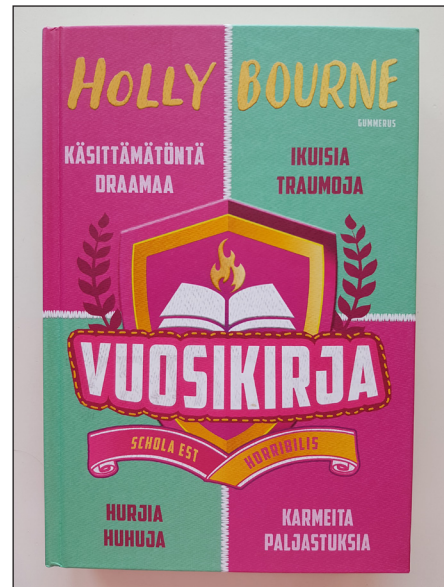
Uusia kulttuureita, itsensä etsimistä ja rakkautta. Tarina vuorottelee Luckyn ja Jackin näkökulmien välillä. Tästä kirjasta saisi varmasti hauskan romanttisen elokuvan!

HOLLY BOURNE: VUOSIKIRJA (GUMMERUS 2021)

Koulun lehden toimittaja Paige pyrkii olemaan mahdollisimman näkymätön hahmo sekä koulussa että kotona. Hän on tottunut elämään salaisuuksien ja niitä peittävien valheiden keskellä. Kun vuosikurssin ilkeät tytöt kokoavat high school -aikojensa ”parhaat” hetket julkaistakseen ne tärkeässä Vuosikirjassa, Paige kihisee myrkyllisistä vääryyksistä. Onneksi hän löytää ystäväkseen Elijahin, joka ymmärtää häntä ja auttaa häntä matkalla totuuteen.

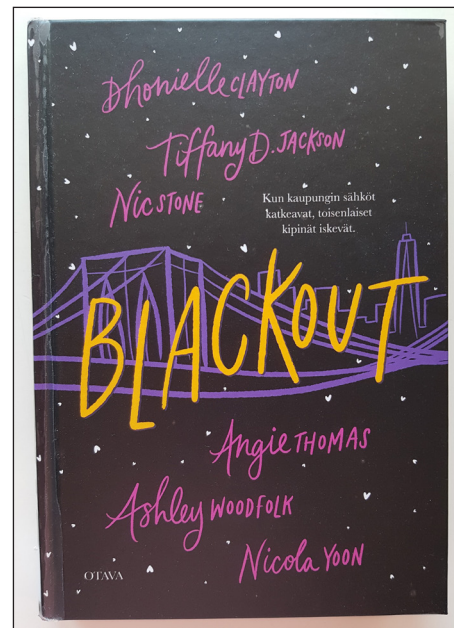
Vuosikirja on kertomus oman äänen löytämisestä ja halusta tulla hyväksytyksi. Myös kirjat ovat iso osa tarinan kulkua. Teos sisältää henkistä väkivaltaa. Bournelta on aiemmin julkaistu myös suosittu feministinen Normaa-li-trilogia.

CLAYTON, JACKSON, STONE, THOMAS, WOODFOLK & YOON: BLACKOUT (OTAVA 2022)

New Yorkin kaupunki pimenee äkillisen sähkökatkon seurauksena, mikä avaa uusia mahdollisuuksia kaupungin nuorille. Blackout sisältää kuusi novellia poc-kirjailijoilta, yhden jokaiselta kirjoittajalta. Novellit kietoutuvat yhdeksi kokonaisuudeksi saman tarinakehyksen sisälle. Mukana on ensikohtaamisia, katkeria exiä, kolmiandraamaa ja salaisia ihastuksia. Mustien ja ruskeiden päähenkilöiden kautta lukija pääsee niin jumiutuneeseen metroon, suljettuun kirjastoon kuin turistibussiinkin. Aina välillä kävellään ruuhkaisella Manhattanillakin! Ja kaiken tämän keskellä iskevät helleaallot ja ihastuksen kipinät.

Ehtivätkö nuoret ajoissa illan korttelibileisiin? Lue ja ota selvää. Tämä söpö queer-kirja on todellista hyvän mielen luettavaa, joka tuo kesän ja nuoren rakkauten lähelle.

VINKKEJÄ KOTIMAISISTA YA-KIRJOISTA (JOISTA SUURIN OSA ON ALLEKIRJOITTANEENKIN LUKULISTALLA):

- Anne-Maija Aalto: Korento & Mistä valo pääsee sisään
- Anniina Mikama: Taikuri ja taskuvaras -trilogia
- Briitta Hepo-oja: Suomea lohikäärmeille
- Dess Terentjeva: Ihana (sijoittuu Jyväskylään!)
- Elina Pitkängas: Kuura-trilogia
- Elina Rouhiainen: Väki-trilogia
- Laura Suomela: Minä vastaan marraskuu
- Meri Luttinen: Myrskynsilmä
- Salla Simukka: Kun enkelit katsovat muualle, Lukitut, Matalapaine/Korkeapaine & Lumikki-trilogia
- Sanni Ylimartimo: Pimeässä hohtavat tähdet
- Siiri Enoranta: Tuhatkuolevan kirous

Lisää hyviä YA-kirjavinkkejä löydät myös Instagramista esimerkiksi hashtageilla [#YAKirjat](#) [#YAlukuhaaste2020](#) ja [#YAlukuhaaste22](#).

EVELIINA LEHTOLA

Heta(a) vaputtaa

Joskus on ok mennä viipottaa taivaan halki korkin siivin. Näinhän se voi olla, että kun pullon avaa, ei voi tietää, mihin päätyy.

Tää on mun mielest huono pätkä, varmaan sunkin
mutt aika käy vähiin, ei voi mitään
kato vaik sun kalenterii, jätkä, aika munkin
ja sen ett Kirkkopuistos iltasella pyöritään
Katon ku Minna saa lakin, tungen takin
haalareihin, ne on osuva asu; työläisten juhlaa
Kerron mun masusta muille*, sil on nälkä todellakin
Lähen roposiini kauppaan tuhlaa

Kuten arvata saattoi, on siis vappu
meno tuntuu niin n:nnessä ku fuksissa
Kaivan mun tyhjiä taskuja, missä kauppalappu?
Mukana vaa donitsia suussa ja hiuksissa

Syöksyn kauppaan just ennen ku se menee kii
viime tippa leipä
Mietin ostaisinko serpentiinii
mut ei täs enää olla lapsii. Joo eipä
Joten kassan lähellä tartun vielä pulloon, simaan
näytän nii vanhalt, ei kysytä henkkareita
vaik henkisesti en pääse ees painimaan
niiden kans, jotka viettää penkkareita
Ei mua huolittais rekkaan, ei oo tarvekaan
pääsen perille ihan omin avuin
en oo kädetön, peukku pystys tsekkaan
ratin takasii kuskeja. Taas ajoissa saavuin

Mietit, ett nyt mentiin ohi aiheen
kun tietäsitkin tän luomisen tuskan, kivun
oli pakko, sori, keksin vaan tollasen vaiheen
kun multa vaadittiin, ett täytän koko sivun
Teen käskettyä työtä, otan ilon irti
ja maalailen ku Gretzky mun vihoviimisille riveille
toi oli kielikuva, jonka mun mieli piirti
täytti vikan kerran tän kanvaan, teille.

HETA AHO

*Olen vatsastapuhuja.

Tonin musavinkit

Intohimoisena musadiggarina ja levykauppojen kaivelijana haluan vinkkailla muutamia hyviä julkaisuja parilta viime vuodelta, joista ette todennäköisesti vielä ole kuulleet. Olkaatten hyvät!

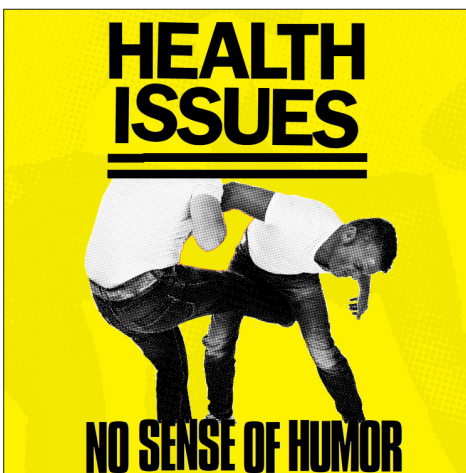
KATUJEN ÄÄNET - KAIKEN JÄLKEEN (2021)

Katujen Äänet on tuoneet suomirockin ja punkin väli-maastossa seikkailevalla musiikillaan Vantaata maailman kartalle jo 12 vuotta! Yhtye julkaisi uutukaisen, tarttuvaa melodioita ja kaihoisia lyriikoita sisältävän levykäisensä *Kaiken jälkeen*, marraskuussa 2021. Edellisen pitkäsoiton *Äänet* julkaisi vuonna 2015, joten onhan tätä uutta jo odotettukin. Ostoslistalle menee!

VELI-REKKA & ROKUT - HONKIEN LOMASSA KUULUU HENKIEN KUISKINTAA EP (2021)

Rovaniemeläiset "outorockarit" julkaisivat 2021 elokuussa viiden biisin verran mukanaan vieviä sanoituksia, kiehtovia sävellyksiä, mystiikkaa ja pohjoista ahdistusta. Kun biiseihin pääsee kunnolla sisään, niistä ei halua päästää irti. Levy on toistaiseksi julkaistu vain digitaalisena, mutta toivottavasti sitä saa pian myös fyysisenä. Kannattaa laittaa bändi seurantaan, koska seuraavakin levy on ilmeisesti jo tulolla!

HEALTH ISSUES - NO SENSE OF HUMOR (2021)

Musiikillista nyrkkiä naamaan ja monoa haaroihin! Kunnan levyllinen väkevää hardcore-tylytystä Helsingistä. Health Issues julkaisi debyyttilevynsä *No sense of humor* kesällä 2021. Ei muuta kun kuunteluun striimauspalveluista tai tilaukseen bändiltä. Health Issuesin keikalle on kyllä päästävä niin pian kuin mahdollista!

SOUL GUTTER - STEAD (2021)

”Pitch-black death metal from the frigid heart of Finland”, kuten yhtye itse ilmaisee, ja en tiedä voisiko tyyliä paremmin sanallistaa. *Stead* on tämän jyväskyläläisen bändin toinen pitkäsoitto. Kaksi vuotta sitten julkaistu *Veins* oli jo todella laadukas kokonaisuus äärimetallia, mutta uudella levyllä laatu tuntuu paranevan ja kehittyvän entisestään. On vain ajan kysymys milloin *Soul Gutter* aletaan noteerata kansainvälisissäkin metallipiireissä! Jos kaikki menee suunnitelmien mukaan, bändin voi bongata liveinä 7.5.2022 Jyväskylässä Ilokivi-venuella kolmen muun kovan yhtyeen kanssa.

LABOR INTVS - SUNKEN CRUCIBLE (2021)

Labor Intvs'n debyyttijulkaisu *Sunken Crucible* sisältää eepin ja tuhdin annoksen synkeää tunnelmaa sekä taitavaa, omalla tavallaan vinksahantunutta sekoitusta black, death, ja doom metallia. Levy kannattaa ehdottomasti kuunnella ajatuksella ja ajan kanssa. Ei helppoja lyhyitä radiohittejä täällä! Löytyy eri striimauspalveluista, sekä mahdollista tilata C-kasettina bändin some-kanavista.

MUSTAJOKI - KUUSI VUOTTA SITTEEN EP (2020)

Tunnelmointia ja tummanpuhuvia melodioita kaupunkiin kadonneilta kulkijoilta. *Kuusi vuotta sitten* on yhtyeen neljäs julkaisu, ja siinä voimakkaat tarinat yhdistyvät hienosti melankolisiin sävellyksiin! Tämä 2020 julkaistu levy on kaikkien kuultavana internetin syövereissä, ja sitä saa myös ostettua CD:nä ja C-kasettina suoraan bändiltä sekä hyvin varusteluista levykaupoista.

ONGELMA - TODELLISUUS ISKEE (2020)

Todella monipuolinen levy yhdeltä Suomen kovimmista punk/rock-bändeistä! Tarttuvaa rokkailua, räväkkää punk-kaahausta ja rentoa jamittelua pitkän kaavan mukaan. Levy julkaistiin 2020 usean eri julkaisijan toimesta 12-tuumaisena vinyylinä, ja se löytyy toki myös netistä oleellisimmista paikoista. Levy tilaukseen ja keikoille, kun sopiva tilaisuus sattuu kohdalle. Kyseessä on erittäin tiukka livebändi!

TONI KUOSMANEN

Moderneja Tinder-avauksia

– Tinderin avausteorian perusteita

Tinder on suosittu peli, mutta sen hallitseminen on yllättävän vaikeaa. Erityisesti pelin aloituksen merkitys on korostunut, sillä usein avaus määrittää vastapuolten siirtoja hyvinkin pitkälle. Tästä syystä jokaisen kyseistä seuranhakusovellusta käyttävän tulisi tuntea Tinderin avausteorian perusteet.

LUKUISAT asiantuntijat ovat keskittyneet analysoimaan Tinderin avauksia ja löytäneet erilaisia tapoja, joilla aloitusta voi lähteä kehittämään haluamaansa suuntaan. Esittelemme seuraavaksi näitä tyypillisiä Tinder-avauksia ja erittelemme niiden vahvuuksia ja heikkouksia. Tarkastelemme myös muutamaa puolustusta, joita voidaan käyttää epäonnisen alkupelin jälkeen, kun tavoitteena on päättää peli nopeasti.

AVAUKSET

”Moi, mitä kuuluu?”

Varma ja varovainen aloitus, joka johtaa harvoin aggressiiviseen alkupeliin. Tämä traditionaalinen avaus on vakiinnuttanut paikkansa suhteellisen toimivana aloituksena, vaikkakin sitä pidetään hivenerä tylsänä. Siirto mahdollistaa sen, että peliä voi lähteä viemään monenlaisiin eri suuntiin.

Tyypillinen vastaus aloitukseen on ”mitäs tässä”. Vaihtoehtoisia linjoja ovat seuraavat:

”ihan hyvää”

”Perus, mitä sulle?”

”Jatkan kamppailua imperialistisen patriarkaatin kumoamiseksi sekä anarkososialistisen yhteiskuntajärjestelmän pohjustamiseksi dystopiaa lähentelevässä nyky-yhteiskunnassamme, jossa kiinnitetään enemmän huomiota julkkisten suhdekuvioihin kuin globaaliin luontokatoon tai sortavien rakenteiden kaatamiseen. Entä sulle?”

Huom. viimeksi mainittua aloitusta käytetään vain noin viidenneksessä tapauksista.

”Lähetääks panee?” -gambiitti

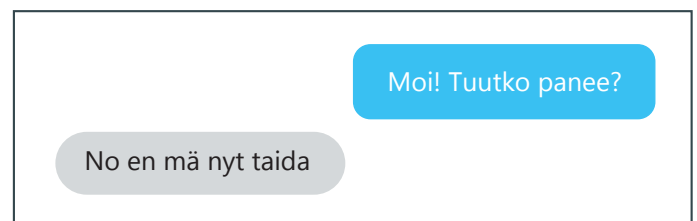
Kyseinen avaus on yhtä vanha kuin Tinder itsekin. Avauksella pyritään avoimeen peliin heti kättelyssä. Tämä on hyvin suosittu aloittelijatasolla, mutta kehittyneemmällä tasolla tätä pidetään suhteellisen huonona aloituksena. Silti mestaritasollakin siirtoa käytetään silloin tällöin, mutta silloinkin aloitus vaatii hyvin tarkkaa peliä onnistuakseen.

Vastapuolen mahdolliset vastaukset jakautuvat kah-

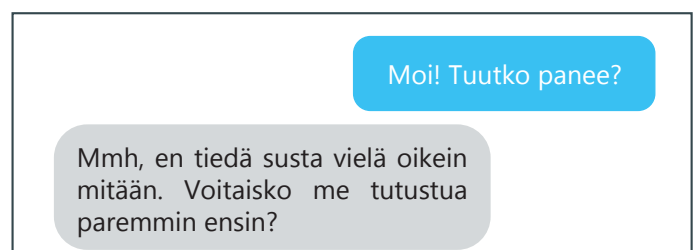
teen pääosaan: gambiitti joko hyväksytään tai siitä kieltäydytään. Hyväksyminen johtaa hyvin suoraviivaiseen ja avoimeen peliin molemmilta puolilta, kun taas kieltäytyminen johtaa monimutkaisempaan taktiseen peliin (ks. alla olevat kuvat). Avaajan klassinen vastaus kieltäytymiseen määrittyy usein aikaisemman pelin perusteella. Tyypillisiä vastauksia suoraan kieltäytymiseen ovat ”haista paska”- ja ”vitun huora” -linjan ratkaisut, vaikka näitä ei pidetä kovin kaan toimivina siirtoina.

Avauksen tyypillinen muunnelma: ”Anna pilluu/kullii, tiiän ett sulla on semmonen”.

SUORA KIELTÄYTYMINEN

VASTAISKU

Iskurepliikkialoitukset

Vastustajaa voi hämmentää epäortodoksisella aloitussiirolla eli iskurepliikillä. Aloitusperheeseen kuuluu useita erilaisia muunnelmia, kuten seuraavat:

Oliko sun vanhemmat simpukoita, kun sä oot tomonen helmi?

Sattuko se, kun putosit taivaasta, kun sä oot tomonen enkeli?

Oot varmaan väsynyt, kun oot juossut mun unissa koko yön.

Edelliset ovat avauksen päälinjoja, kun taas 'helmen', 'enkelin' tai 'väsyneen' tilalla 'limainen vittusaatana' on huomattavasti harvemmin käytetty muunnelma.

Aloitusterheeseen kuuluu myös hieman erikoisempia ja harvinaisempia avauksia (ks. viereinen lista).

Profiliin viittaavat avaukset

Vasta kehittyneemmät pelaajat käyttävät tällaista avauksia, sillä se vaatii jo parempaa taktiikan tajuja. Avaus osoittaa vastapelaajan tuntemisen.

"En oo hyvä viestittelemään"

Kokeellinen avaus, mutta se altistaa torjuvalle vastapelleille.

PUOLUSTUKSET

Musta meidän pitäis olla vaan kavereita

Kutsutaan myös friendzone-puolustukseksi. Hyvin tehokas silloin, kun halutaan päättää tappiolla oleva peli. Puolustus voi kuitenkin altistaa pelaajan aggressiiviselle vastahyökkäykselle.

Mulla on poika-/tyttöystävä

Tätä odottamatonta puolustusta käytetään vastustajan saamiseksi yllättyneeseen tilaan. Sen avulla ei voi voittaa peliä, mutta sillä voi saavuttaa tasapelin. Puolustuksella pysäytetään vastustajan aggressiivinen hyökkäys, kun parempiakaan keinoja ei enää ole.

Yllä mainittujen puolustusten jälkeen aloittaja voi yrittää saada etua itselleen "ei mua ois kiinnostanutkaan"-linjan vastauksilla, mutta nämä päättyvät tyypillisesti huonosti.

Innoittanut teos:

Nick De Firmianin

Modern chess openings.

**HETA AHO JA
OSKARI VESTERINEN**

KONKREETTISIA VINKKEJÄ AVAUSPELIIN: ISKUREPLIIKKIALOITUKSIA

RUOKAINTOILJOILLE

Oon kova leipuri, mutt taikinaa jää turhan paljon aina kulhoon, kun mulla ei oo nuolijaa :/

Ootko sä keitto, kun haluisin lusikoida sua?

MUSAN FIILISTELIJÖILLE

Mulla on aika huono rytmitaju. Tuu opettamaan heiluttelemalla tahtipuikkoa?

Linkin Parkin fanille: Joo itekin tykkään seurata, mitä Kuormaajantiellä tapahtuu. Lähetääkö yhdessä katsomaan?

FENNISTEILLE

Ootko sä pilkku, kun haluisin nussii sua?

En tykkää ruotsalaisesta å-kirjaimesta, mutta suomalaiset ot on aika hauskoja...

MUUTAMA INSPIROIVA ESIMERKKI, KUINKA HYÖDYNTÄÄ TOISEN NIMEÄ

Jerrylle: Harmi kun en oo tän voimakkaampi. Tulisin muutoin välittömästi heittelee sua

Pyrylle: Moi! Etsin ihanaa miestä. Tulikohan viestini vihdoin oikealle vastaanottajalle eli Py ry:lle?

Konstalle: Hey Sarge! Kai sulla on käsiraudat työhousujen taskuissa?

Oscarille: Takaan etten näyttele ikinä, mutt voisinko silti vastaanottaa Oscarin?

Ristolle: Mä oon pa. Yhdessä meistä tulis kuitenkin pelkkää virtaa [paristoemoji]

Teemulle: Tee()mulle: [lista asioista, jotka saa sinut syttymään]

Erkalle: Mulla on leipomis-/organisointitaitojeni takia yleensä aika hyvät pidot, mutt sun kanssa varmasti vielä paremmat...

Teinielämää

Kaikki olemme olleet teinejä – niin myös minä. Ja välillä on ihan hyvä muistella menneitä ja todeta kasvaneensa. Mikä olisikaan siihen parempi paikka kuin rakas InSane!

NIINPÄ niin, hetki on vierähtänyt siitä, kun viimeksi olen InSaneen raapustellut. Perinteitä kunnioittaakseni kirjoitan tämänkin jutun pari päivää deadlinen jälkeen, jotta päätoimittajat saavat tehdä pestiin kuuluvan tehtävänsä eli kysellä jutun perään. En minä tätä kiusallani tee – muut hommat ovat vieneet sen verran aikaa, että on jäänyt tämä viime tippaan.

MUTTA aiheeseen, nuoruus ja vanhuus: vanhenen joka päivä ja olin joskus nuorempi. Palataan siis (henkisesti) teini-vuosiin, ja kurkistetaan teini-Hannan elämään. Kerrottakoon heti alkuun, että olin helppo teini: urheilin, hoidin kouluani, en riekkunut kaupungilla ja viihdyin kotona. Eli ei ole mitään sensaatiomaisia tarinoita tulossa.

TEININ HUONE

Minulla oli oma huone, jota sain sisustaa melko vapaasti. Sain maalata yhden seinän vihreäksi sillä ehdolla, että maalaan sen itse. Ja minä sitten maalasin. Lopputuloksena oli silmännähtävästi epätasainen – nykyään kyseinen seinä on takaisin valkoisen maalin peitossa (en maalanut itse).

Toiselle seinälle oli teipattu vihreä muovipussi, johon olin kirjoittanut permanenttitussilla kavereideni ja bändien nimiä <3-merkkejä unohtamatta. Koska siis onhan tuollainen muovipussi seinäl-

lä todella erilaista ja rajoja rikkovaa. Vaatekaappini oven sisäpinnan vuorasin ihailemieni urheilijoiden kuvilla.

TEININ ULKONÄKÖ

Kun sain ensimmäisen ripsiväriini, laitoin sitä kouluun lähtiessä niin vähän, ettei kukaan huomannut. Ja myöhemmin totesin, ettei meikkaaminen ole minulle tärkeää ja se on ihan ok. Kädet olivat usein täynnä upeita mustekynällä tai-teiltuja piirroksia.

En voi sanoa, että olisin kokeillut kovin paljon erilaisia tyyliä, mutta puukeu-duin huomattavasti värikkäämmin kuin

muut ikäiseni. Välillä kilpailin itseni kanssa, kuinka monta eri väriä saan yhteen asuun – pitkälle pääsi esimerkiksi eriparisukilla, t-paidalla pitkähihaisen päällä ja värikkäillä sukkahousuilla shortsien alla sekä tietysti koruilla ja huiveilla. Uskon, että joitakin vastaantulijoita on satunut silmiin värikytykseni.

Muotivillitysten suhteen olin yleensä jälkijunassa, ja melko varhaisessa vaiheessa jo luovutin sen suhteen, että surffaisin aallonharjalla. Arvostan vaatteissa huomattavasti enemmän käytännöllisyyttä kuin näyttävyyttä.

HANNA LEPPÄVUORI

Saanan esitellä australialaisen surffaripojan Rickin.

PÄIVI LEPPÄVUORI

Kapulakännykkälaatua vuodelta 2012.

TEININ KÄNNYKKÄ

Sain ensimmäisen älypuhelimeni seiska- tai kasiluokalla. Sitä ennen käytin erilaisia Nokian kapuloita, joissa totta kai oli kännykkäkoru. Lempparini taisi olla Nuuskamuikkunen. Ennen älyluuria yhteydenpito kavereihin hoitui soittamalla tai tekstiviesteillä. Niitä tekstiviestejä muuten läheteltiin ja paljon. Kirjoittaminen oli välillä tuskastuttavan hidasta, kun oli niin paljon asiaa. Emojeita ei tunnettu, vaan hymiöt askarrettiin perinteiseen tyyliin: xD, ;), :*, >:(jne.

Kapulakännyköiden aikana ei tunnettu suoratoistopalveluita musiikin kuuntelemiseen, joten biisejä läheteltiin kavereille bluetooth-yhteyden kautta. Samaa strategiaa hyödynnettiin (huonolaatuisten) kuvien lähettämiseen. Omasta luuristani löytyi varmaan noin kolmisenkymmentä eri biisiä, joita sitten kuuntelin kerta toisensa jälkeen. Aika hyvin lähtee edelleen ulkomuistista muun muassa PMMP:n *Joutsenet*.

ANNIKA SOPO

TEININ KAVERIT

Mikäpä on teinille tärkeämpää kuin kaverit. Heidän kanssaan tuli koettua teinivuosien ikimuistoisimmat tapahtumat, jaettua tärkeitä hetkiä ja kasvettua yhdessä. On karattu ikkunasta pelaamaan suojalkapalloa, menty extempore-iltauinnille vaatteet päällä, matkusteltu, ulkoilutettu koiraa, otettu valokuvia ja tanssittu diskossa.

Joidenkin kanssa polut ovat sittemmin lähteneet hieman eri suuntiin, mutta elämässäni on edelleen ystäviä, jotka ovat todistaneeet elämäni teininä.

MILTÄ TEINIVUOSIIN PALAAMINEN TUNTUI?

Ihan hauskalta, ajoittan myötähäpeä nosti päätään. Ajattelen kuitenkin, että sain teininä kokea paljon sellaista, jota en enää voisi kohdata samanlaisella huolettomuudella kuin silloin. Toisaalta

Ystävän kanssa pyöräilemässä Espanjassa keväällä 2016.

aikuisuus (mikä se on?) tuo omanlaisiaan vapautta. Puolensa siis kaikella. En kuitenkaan haluaisi palata aikakoneella elämään uudestaan teininä, joten jää-

köön teinivuodet muistojen laatikkoon, jonka kantta voi silloin tällöin raottaa. .

HANNA LEPPÄVUORI

Samettinen Alamaailma

Vaaleat hiukset, hiukan surumieliset aatteet,
Kesällä keveät kukkakuvioidut vaatteet
Hymy joka täyttää pimeään huoneen,
Jokaisen nurkan, hämähäkin seitin,
Tuoksusi huumaava kuin kukkivan tuomen,
Aamun viimeinen drinkki, kirkasvalolamppu,
Sitä sinä olet, loppumaton vuosisadan vappu

Henry Komulainen, 2020

Koko elämä lankojen varassa,
Teknologisten ihmeiden valossa,
Yksinäinen rasahdus vanhassa ladossa
Muista elää ajoissa
Toisten ihmisten ajatusten jaloissa
Iäisyys edessä, kylmässä talossa

Henry Komulainen, 2021

Päivällä ihminen muovaa posliiniuurnan ja pirstaloituu,
matelee sängyn pehmeudessa puolelta toiselle.
Lattialle hän jättää kylmyyden, joka hohkaa huoneen
suurimmasta ikkunasta. Sillä ihminen on yksinäisyys,
joka korostuu huoneessa vietetyissä tunneissa, huoneiston
lattiaan helähtänyt kahvikuppi, sängyn täydeltä sirpaleita.

Dina Möller, 2020

ANNA ANTEEKSI MAALAISUUTENI

En tiedä miten korteista voi nähdä tulevaa
tai mikä johti Marie-Antoinetten kuolemaan,
Keskustelunaiheina vain latteuksia turhia,
ja liian usein muistelen kun oltiin joskus nuoria

En tiedä miten mandariinikiinaa puhutaan,
enkä osaa novelleja kovin hyvin kirjoittaa.
Mut sä oot nähnyt kaiken, osaat maailman omistaa,
Kerrot asioita, joita toiset kuulla haluaa

Nyt mietin, miksi kotiin sinut toin
Ja, miksi aina päässäni vain vanhat levyt soi
Yhden viestin selkääsi kirjoitin:
"Anna anteeksi maalaisuuteni, muutan huomenna kaupunkiin"

Marjo Vornanen, 2020
kappale levyltä *Mustajoki - Kuusi vuotta sitten*

Ei
ole
moni
kovin
kevyin
askelin
kulkenut
maassamme.
Hiiltyneet
huonekasvit,
sulkeutuneet
sälekaihtimet.
Aavekuvissamme
hillitsemätöntä,
käsittelemätöntä
hermostuneisuutta.

Dina Möller, 2020

—

Ajatusteni
takana
ei
ole
mitään

Toni Kuosmanen, 2020
kirjasta *Unennäkijä*

LOHTU

Oi, mikä onni on elää metsän varjossa,
 lehdon reunassa,
 puhtaan valkoisen koivun katveessa,
 helteessä kylpevien petäjien tuoksussa,
 joista jokaista minä rakastan,
 joista jokaisen kanssa pettäisin
 vaikka jokaisen tulevan puolisoni.

Täällä voin luottaa:
 Varmaa on vain kuolema
 ja juhannuspäivän väljähtynyt viini.

Marjo Vornanen, 2022

HONKIEN LOMASSA KUULUU HENKIEN KUISKINTAA

Multaa metrejä maalataan sinun päällesi
 veresi vuotaa ennen aikaakaan
 nyt kehosi ravitsee meidän luontoa
 antaa kasveille paikan kasvaa
 puitten juuret herkuttelevat
 sinun sisuksillasi
 sinun ruumiilla, sinun silmilläsi
 sinun kielillä puhuu nyt koivunoksat
 sinun salaisuudet paljastuvat

Metsästä tullut karkea, kalpea mies
 auringossa hän on palanut
 hanki on hänet tänne kuljettanut
 hänen silmiensä taa kätkeytyy monta tarinaa
 niitä ei välttämättä kukaan kuulla saa
 honkien lomassa kuuluu henkien kuiskintaa
 ne tuulelle juoruaa miehen tarinaa

Vuosienkin päästä vielä mietitään
 minne mies jäi kevätretkeltään
 vaimo odottaa vielä kotona
 matkalta palaavaa rakastaan
 hän ei tiedä sitä totuutta
 sitä elämän kestänyttä valetta
 kun jotain metsästä ottaa
 se täytyy korkojen kera maksaa

Veli-Pekka Ollila, 2021

kappale levyltä

Veli-Rekka & Rokut - Honkien lomassa kuuluu henkien kuiskintaa

HUMINA

Humina
 mistä tuo tulee?
 Olenko se minä vai joku muu?
 Ääni kietoutuu ympärilleni kuin villainen peite
 lämmittäen
 mutta kutittaen ihoani
 niin, että en pysy aloillani.
 Kävelen ympäri huonetta
 edestakaisin.
 Raavin kutinaa
 raavin ihoni rikki.
 Putoan lattialle.
 Suljen silmäni
 en saa henkeä.

Humina jatkuu
 haukon happea
 sisään-ulos, sisään-ulos
 kunnes ääni muuttuu
 kevyeksi harsoksi ja laskeutuu ylleni
 peittelee minut kylmälle betonille.
 Kello pysähtyy
 ja viimein voin hengittää.

Toni Kuosmanen, 2020
kirjasta Unennäkiä

RIIMINJÄNKÄ

Riiminjänkä on maailman paras paikka
 siellä minäkin saan olla rauhassa
 Ei tule ihmislapsia suden puvuissa
 minulle kertomaan juttuja
 Siellä on yöllä pimeää ja kuuluu
 poronvasojen rouku
 Siellä puheeseesi vastaa vain
 puheesi kaiku

Veli-Pekka Ollila, 2021

TONI KUOSMANEN

Oletko henkisesti lapsi, kolmekymppinen vai vanhus?

Leikkimielinen (tai oikeastaan aika vakavasti otettava) testi kertoo, minkä ikäinen olet henkisesti.

1. Mitä teet ensimmäiseksi aamulla?

- a) Avaan telkkarin ja katson Pikku Kakkosta.
- b) Keitän kahvia ja luen päivän uutiset.
- c) Menen kauppaan heti aamuseitsemältä ostamaan 10 litraa maitoa.

2. Mikä on suurin ongelmasi?

- a) En saa syödä hiekkaa.
- b) Asuntolainan korot hirvittävät.
- c) Lonkat ja selkä vaivaavat varsinkin aamuisin.

3. Mikä on mielipuuhaasi?

- a) Keksin paljon mielikuvituksellisia asioita, kuten vaatekaapissa piilevän mörön.
- b) En ehdi puuhailemaan, kaikki aika menee töihin.
- c) Ristikoiden täyttäminen ja neulominen.

4. Millä näistä herkuttelisit mieluiten?

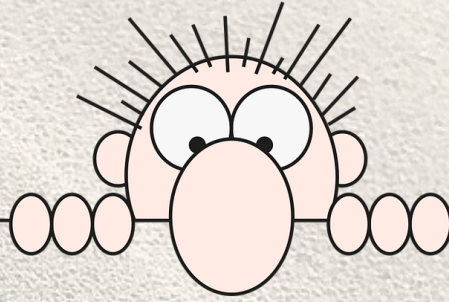
- a) Lauantai-karkkipussi
- b) Fazerin sininen
- c) Tiikerikakku

5. Minkälaista liikuntaa harrastat?

- a) Juoksen ympäri pihaa hippasilla.
- b) Sauvakävelen.
- c) Vesijuoksen.

Seuraavaksi laske, onko sinulla eniten a-, b- vai c-vastauksia. Vai onko joitain vaihtoehtoja yhtä monta? Lue tulokset seuraavalta sivulta!

TULOKSET:

Eniten a-vastauksia: Olet henkisesti iältäsi lapsi! Samaistut Putouksen Limu-Miskaan, ja päiväksi kuluvat leikkien sekä mielikuvituskavereiden kanssa puuhastellen.

Eniten b-vastauksia: Olet henkisesti kolmekymppinen! Teet paljon töitä, joista tienatut rahat menevät suorilla asuntolainaan. Elätkö kenties ruuhkavuosi?

Eniten c-vastauksia: Olet henkisesti vanhus! Heräät aikaisin aamulla ja lähdet heti joko maito-ostoksille tai uimahalliin vesijuoksemaan. Vesijuoksu sekä kylmääaltaaseen pulahdus auttavatkin mukavasti kolottaviin lonkkiin.

Yhtä paljon a- ja b-vastauksia: Olet henkisesti teini! Olet itsekin hieman yllättynyt kasvamisestasi, etkä aina pysy kärryillä itsessäsi tapahtuvista muutoksista, joko fyysisistä tai henkisistä. Olet pienessä epätietoisuuden tilassa jatkuvasti.

Yhtä paljon b- ja c-vastauksia: Olet henkisesti keski-ikäinen! Alat pikkuhiljaa kyllästymään suklaan makeuteen ja siirryt herkuttelemaan kuivakakuilla, joita tarjottelet kaikille vieraillesi. Haluaisit myös alkaa neulomaan, mutta työt vievät vielä liikaa aikaa sen opettelulta.

Yhtä paljon a- ja c-vastauksia: Älä huijaa.

“Hyviä” huonoja vitsejä ja sanontoja

Tapahtui viime jaksossa:

“Sain idean kysellä sanelaisilta heidän hauskoista vitseistään ja sanonnoistaan, jotta pimeä syksy olisi edes hieman valoisampi – sekä minulle että muille. Alkusählingin jälkeen Forms-kyselylomake lähtikin jakoon ainejärjestön postitustalistalle (kiitos Eevi kärsivällisyydestäsi!) ja vastauksia alkoi kopsahdella.

Tässäpä siis niitä “hyviä” huonoja vitsejä ja sanontoja. Osa saattanee (?) myös olla allekirjoittaneelta peräisin.”

Jaaaa koska viime syksynä ei lehteä tullut, niin mikäpä sen hauskempaa kuin julkaista tämä nyt kevään lehdessä. Kiitos jutuista ja anteeksi jo etukäteen.

- Meillä on isäni kanssa huikeman hauska tapa vastata toistemme "mitä kuuluu" -kysymyksiin letkauttamalla "Mitäs tässä, Ritari Ässä." Toinen tosi hyvä on "Ei tässä kurjuutta kummempaa."

- Ei ole kaikkia inkkareita kanootissa.
Ei ole kaikkia muumeja laaksossa.

- Turhat kuin nännit rintapanssarissa.

- Breakout room? Ennemminkin Breakdown room

- Ei ole penaaalin kaunein kynä.
Ei ole anaalin terävin kynä.

- "Onhan sulla kondomi?"
Savolainen: Suattaapi olla ja suattaapi olla olematta

- Mikä on Teron vastakohta? -Antero :D

- "Kenties, Barbi ei"

- "Katsotaan", sanoi lääkäri kun lahjahevosen suuhun katsoi.

- Mikä on pilates suomeksi? - Melilosvot :Ddd

- Helppoa ja hauskaa kuin lapsen lyöminen.

- Se joka kirjoittaa esseen puoleen tuntiin on fakiiri ja voi painua suoraan Moskovan kiertävään sirkukseen.

- Mikä on Titinallen syntymättömän veljen nimi?
Likinalle / Lakanalle.

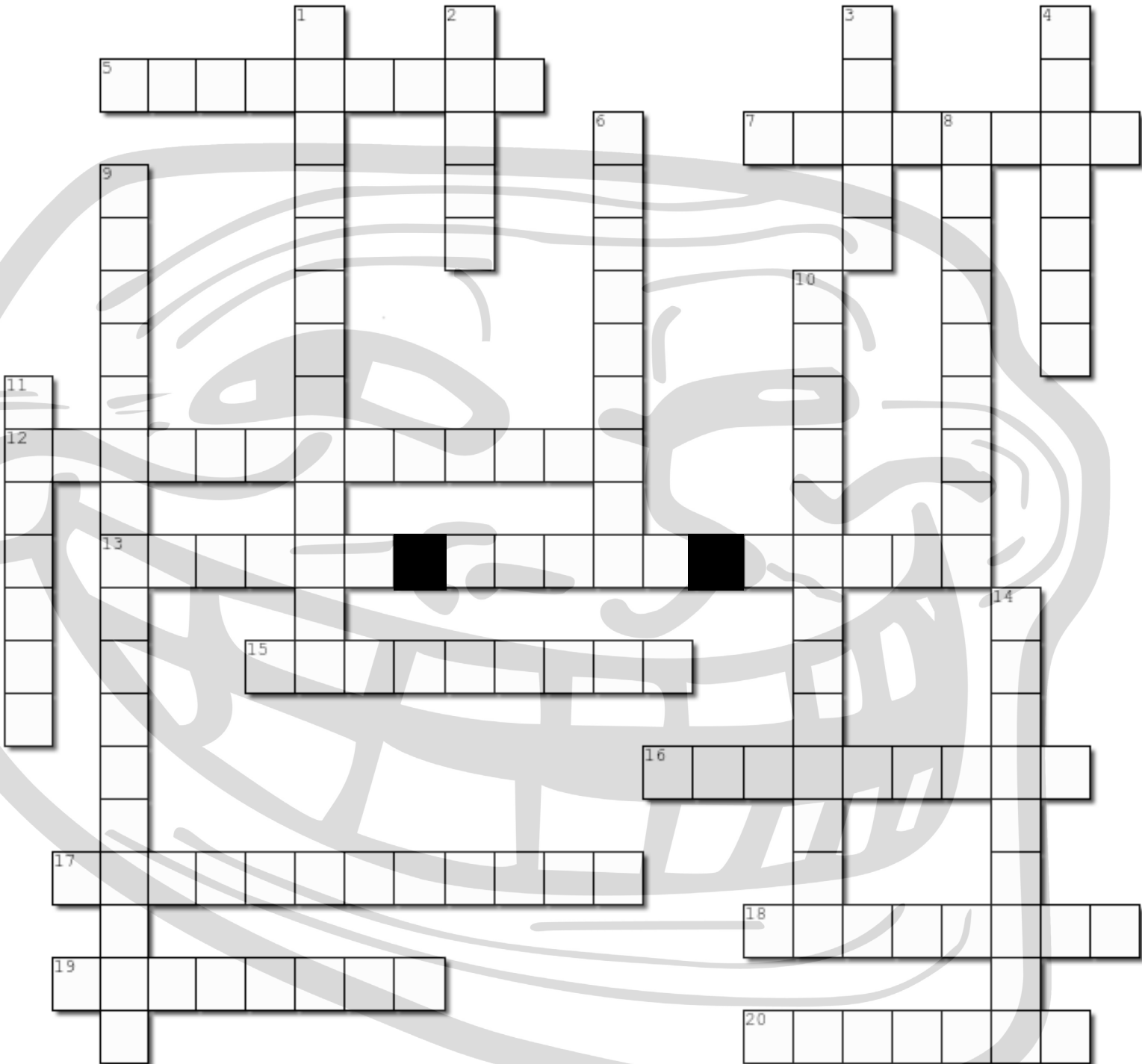
- Jos tädil ois munat se ois setä
Jos tädil ois munat se ois kana
Jos sedäl ei oo munaa, ei oo myöskään tätiä
Mut kumpi oli ensin: muna vai täti?
Muna tulee toivon mukaan aina viimesenä.

Ken ties

Barbi ei

Vaakasuoraan

5. Harald Kaunotukan henkivartija Härmästä
7. aikuiset tervehtivät, vaahtosammuttimet huitovat
12. Parkkulaisen Reiska, Pingismestari, Kuola-Make, jne.
13. *katso seuraavan sivun pose"
15. taskuhirviö 000
16. metsästäjä eli jaeger(meister)
17. jokapaikanhöylä potenssiin kaksi kera salskean oriin
18. ei tiedä hyvän ruoan päälle
19. ei skuigeli, ei skoigeli, vaan peräti...
20. akne-rebelin kädenjalki & harhaoppisuuden vihollinen

Pystysuoraan

1. lähettääs kattelee Mersun vanteit kuhan o viikset rimmattu
2. lyhyt jannu Stadissa
3. valtavan iso, suorastaan tappava
4. kivi putoaa ja puu...
6. ei hivellä tai hipelöidä, vaan...
8. "sinä se et saisi itseäsi hengiltä, vaikka sinulle annettaisiin viinaflinda ja kassillinen [mitä]"
9. sopivan hidas ja rauhallinen säveltaide
10. isku yön alle
11. kielitieteilijä toistaa, lääkäri kyönelehtii
14. tytöillä on kätöset, pojilla...

TEKSTARIPALSTA

Toimitus ylpeänä esittää sen yhden ja ainoan tekstarin, joka meille lähetettiin:

Niin kaunis on maa
mä poden korona.
Ulos virtaa räkä
lievät oireet, hyvä säkä.
Neljä seinää kuristaa mua
mut en haluu tälle antautua.
Vappua kohti, toverit
pidetään sillan kunnon paardit!

Räkänokka -99

Pahastuitko jostakin lehden jutusta? Kuohahduttiko kolumni? Onko sinulla huikea juttuvinkki? Ota yhteyttä, me valvomme (liikaa kahvia...): insane@sanery.org.

Take T

TAKE AWAY TEA SHOP

**Teetä opiskeluun, aina -10%!
SANEN jäsenenä saat vielä
kaikki takeawayt -20%.**

**Jyväskylän laajin laatuteen valikoima.
Meiltä löytyy yli 400 erilaista teelaatua, kaikkea saa
kotiin mukaan tai voit nauttia ison kupin heti.
Pussit täytämme uudelleen, ja takeawayn saa
myös omaan kuppiin.**

Opiskelijat saavat -10% kaikesta normaalihintaisesta.

**Voit käydä tutustumassa valikoimiin netissä,
www.take-t.fi ja vaikka tilata teet valmiiksi kaupasta
noudettavaksi.**

**Meidät löytää osoitteesta Kauppakatu 27,
olemme auki 11-18 arkinen, ja 11-16 lauantaisin.**

 #taket_teekauppa_jkl

 @TakeTteeKauppaJkl

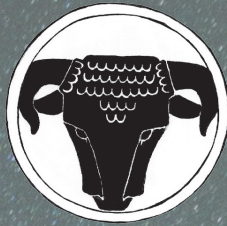
KEVÄÄN EPÄVARMAT ENNUSTEET

Oinas

Olet kyhjäyttänyt kotona jo riittämiin. Nyt on aika mennä eikä meinata! Leipä miehen tiellä pitää, nälkä naisen. Älä kuitenkaan uuvuta itseäsi, sillä tarvitset voimiasi kesäkuun alussa, kun jostain hyvin tavallista tapahtuu. (21.3.–20.4.)

Härkä

Onko jääkaappisi tyhjä? Kutsu kaverit illanistujaisiin nyyttärihengessä. Muista hätistää heidät ajoissa pois, niin maksimoi ruoantähteet. Nauti niistä kohtuudella. 24.5. astut jonkin epämääräisen päälle, mutta se on harmitonta, ehkä. (21.4.–20.5.)

Kaksoset

Ahdistus on vienyt yöunia sunnuntain ja maanantain välisinä öinä. Kanavoi oravan mielenmaisemaa, niin pääset ensimmäisen maailman ongelmistasi. Nauti opiskeluista nyt, kun siihen on vielä mahdollisuus. Tee elämäsi isoin voileipä. (21.5.–21.6.)

Rapu

Olet jo pitkään ollut kahden vaiheilla ja on aika tehdä päätös. Päätä kumpi valinnoistasi on parillinen ja kumpi pariton minuutti, katso sitten kelloa ja saat vastauksen. Deal with it. Ensimmäinen päivä se on pahin hirressäkin. (22.6.–22.7.)

Leijona

Graduttaako? Paras gradu on valmis gradu. Muista kuitenkin: ei ole kirjaa kansiin katsominen, muttei rivien väliinkään, sillä sinne mahtuu jos jonkinlaista tiedehölinää. Vältä kevätmasis puhaltelamalla saippuakuplia. (23.7.–23.8.)

Neitsyt

Liukastuitko keväällä ja häpeät asiaa yhä, kun et saa illalla unta? Se ei ollut tieto, joka tieltä työnsi, mutta yhtä kaikki: opettele sietämään noloja hetkiä, sillä niitä on luvassa. Moka on moka, vaikka voissa pais-tais! (24.8.–23.9.)

Vaaka

Kel onni on, se onnen kätkeköön, eli ei-toivotut lahjat! Laita vahinko kiertämään ja järjestä illanistujaisissa paska-arpajaiset (arpajaisvoitoina turhaa paskaa): näin pääset eroon kotisi tarpeettomista tavaroista. (24.9.–23.10.)

Skorpioni

Haisevatko röyhtäyksesi pahemmalla kuin aiemmin? Jos eivät, niin tulee tapahtumaan lähitulevaisuudessa. Sitä odotellessa osta kaupasta jotain aivan uutta ja syö se jo kotimatalla. Varo koirankakkaa. (24.10.–22.11.)

Jousimies

Näitkö rusakon? Kuu kiurusta kesään, orava orren päässä orgasmista, ripuli rusakosta... Kesäkuussa kohtaat vanhan tutun, joka lupaa sinulle jotain uutta. Tartu tilaisuuteen tai saat katuakin kuin kettu pihlajanmarjoja. (23.11.–21.12.)

Kauris

Kateus on ensi kuussa synneittäsi suurin. Taltuta se kastelemalla napasi keittiöhanan alla. Väitä viikon ajan jollekin olevasi punavihersokea, niin saat yllätyksen heinäkuussa. Anna kaikkien kukkien kukkia, ja vähän kakkiakin. (22.12.–20.1.)

Vesimies

Elämäsi saa uuden käänteen 13. toukokuuta, jos löydät litteän kiven kotimatkasi varrelta. Aseta tämä kivi yöpöydällesi ja laula sille iltaisin *Tuiki, tuiki tähtönen*-laulua, niin yksi oudoista toiveistasi toteutuu ennen pitkää. (21.1.–19.2.)

Kalat

Pohdit vastausta elämäsi nykyiseen kriisiin: kyllä vai ei? Vastaus on yhtä yksinkertainen kuin vastaus seuraavaan kysymykseen: kurkkaako kani samaan koloon kahdesti? Entä kettu? Niinpä. (20.2.–20.3.)

Suomenopettajat

Suomen kieltä opettavien ja alan opiskelijoiden **pedagoginen ammattijärjestö**

- Vaikuttaa linkkinä opettajien ja päättäjien välillä
- Järjestää koulutuksia
- Julkaisee *Suomenopettajat*-lehteä kolme kertaa vuodessa

suomenopettajat

www.suomenopettajat.fi